

EGESIF_14-0017

Orientări privind opțiunile simplificate în materie de costuri (SCO)

Fondurile structurale și de investiții europene
(fondurile ESI)

Orientări privind opțiunile simplificate în materie de costuri (SCO)

Finanțarea forfetară, bareme standard de costuri unitare, sume forfetare

[în temeiul articolelor 67 și 68 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, al articolului 14 alineatele (2)-(4) din Regulamentul (UE) nr. 1304/2013 și al articolului 19 din Regulamentul (UE) nr. 1299/2013]

Comisia Europeană

Direcția Generală Ocuparea Forței de Muncă, Afaceri Sociale și Incluziune

Unitatea E1

Manuscris finalizat în septembrie 2014

Please consult <http://ec.europa.eu/esf> for possible updates.

DECLINAREA RĂSPUNDERII:

„Prezentul document de lucru este elaborat de serviciile Comisiei. În limitele dreptului UE aplicabil, acesta oferă orientări tehnice organismelor implicate în monitorizarea, controlul sau implementarea fondurilor ESI cu privire la modul în care trebuie interpretate și aplicate reglementările UE în domeniu. Documentul de lucru urmărește să prezinte explicațiile serviciilor Comisiei cu privire la reglementările respective, pentru a facilita implementarea programelor și pentru a încuraja bunele practici. Prezentele orientări nu aduc atingere interpretării Curții Europene de Justiție și a Tribunalului de Primă Instanță sau deciziilor Comisiei.”

Comisia Europeană și orice persoană care acționează în numele Comisiei nu sunt răspunzătoare pentru utilizarea care poate fi dată informațiilor conținute în prezenta publicație.

Pentru orice utilizare sau reproducere a fotografiilor asupra cărora Uniunii Europene nu deține drepturi de autor, trebuie solicitată permisiunea direct de la deținătorul (deținătorii) drepturilor de autor.

Europe Direct este un serviciu destinat să vă ajute să găsiți răspunsuri la întrebările pe care vi le puneți despre Uniunea Europeană.

**Un număr unic gratuit (*):
00 800 6 7 8 9 10 11**

(*) Informațiile primite sunt gratuite, la fel ca și cea mai mare parte a apelurilor telefonice (unii operatori și unele cabine telefonice și hoteluri taxează totuși aceste apeluri).

Numeroase alte informații despre Uniunea Europeană sunt disponibile pe internet pe serverul Europa (<http://europa.eu>).
Luxemburg: Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene, 2015

ISBN 978-92-79-40766-6 - doi:10.2767/53366 (print)

ISBN 978-92-79-40684-3 - doi:10.2767/48457 (PDF)

© Uniunea Europeană, 2015

Reproducerea textului este autorizată cu condiția menționării sursei.

Printed in Luxembourg

TIPĂRIT PE HÂRTIE ÎNĂLBITĂ FĂRĂ CLOR ELEMENTAR (ECF)

CUPRINS

1. INTRODUCERE	7
1.1. Scop	7
1.2. De ce se utilizează costurile simplificate?	7
1.2.1. Context	7
1.2.2. Beneficiile costurilor simplificate	7
1.3. Când se utilizează costurile simplificate?	8
1.4. Principalele diferențe în comparație cu perioada 2007-2013	8
1.5. Costurile simplificate sunt opționale	10
1.6. Aplicabilitatea costurilor simplificate	11
1.6.1. Determinarea domeniului de aplicare exact al opțiunilor simplificate în materie de costuri, în special în cazul achizițiilor publice	12
1.6.2. Achiziții publice în cadrul unui proiect pus în aplicare de către beneficiar	12
1.6.3. Abordarea recomandată pentru proiectele achiziționate inclusiv în cazul în care beneficiarii aparțin unor categorii care nu intră sub incidența Directivei 2004/18/CE	14
1.6.4. Norme naționale privind eligibilitatea cheltuielilor	14
1.6.5. Norme specifice fondurilor	14
2. FINANȚAREA FORFETARĂ	15
2.1. Defnirea categoriilor de costuri	15
2.2. Sisteme specifice de finanțare forfetară pentru calcularea costurilor indirecte detaliate în reglementări	15
2.2.1. Metode de calcul pentru costurile indirecte	15
2.2.2. Defnirea costurilor directe, a costurilor indirecte și a costurilor cu personalul	15
2.2.3. Norme specifice fondurilor	17
3. BAREME STANDARD DE COSTURI UNITARE	18
3.1. Principii generale	18
3.2. Caz specific de costuri cu personalul calculate pe oră	19

4. SUME FORFETARE	21
4.1. Principii generale	21
4.2. Exemple de sume forfetare	21
5. STABILIREA FINANȚĂRII FORFETARE, A BAREMELOR STANDARD DE COSTURI UNITARE ȘI A SUMELOR FORFETARE	23
5.1. Trebuie să fie stabilite în avans	23
5.2. O metodă de calcul justă, echitabilă și verificabilă	23
5.2.1. Principii generale	23
5.2.1.1. Trebuie să fie justă	23
5.2.1.2. Trebuie să fie echitabilă	24
5.2.1.3. Trebuie să fie verificabilă	24
5.2.2. Metodologii în practică	24
5.2.2.1. Utilizarea datelor „statistice” sau a altor informații obiective	24
5.2.2.2. Utilizarea datelor privind beneficiarii individuali	25
5.3. Utilizarea baremelor standard de costuri unitare, a sumelor forfetare și a ratelor forfetare din alte domenii	26
5.3.1. Din cadrul altor politici ale Uniunii	26
5.3.1.1. Articolul 67 alineatul (5) litera (b) RDC	26
5.3.1.2. Articolul 68 alineatul (1) litera (c) RDC	26
5.3.2. Din cadrul sistemelor de granturi ale statelor membre	27
5.3.3. Cum se poate evalua dacă tipurile de operațiuni și de beneficiari sunt similare?	27
5.4. Utilizarea ratelor prevăzute de RDC sau de normele specifice fondurilor	28
5.5. Adaptarea ratei forfetare pentru costuri indirecte, sume forfetare și bareme standard de costuri unitare	28
5.6. Metode specifice pentru determinarea sumelor stabilite în conformitate cu normele specifice fondurilor	29

6. CONSECINȚE PENTRU SISTEMUL DE GESTIUNE ȘI DE CONTROL	31
6.1. Necesitatea unei abordări comune în ceea ce privește auditul și controlul.	31
6.2. Abordarea generală privind controlul și auditul opțiunilor simplificate în materie de costuri.	31
6.3. Consecințe în materie de gestiune financiară.....	32
6.3.1. Dispoziții generale	32
6.3.2. ... privind sistemul de finanțare forfetară.	33
6.3.3. ... privind certificarea cheltuielilor	33
6.4. Aspecte cheie pentru autoritatea de management.	34
6.4.1. ... privind sistemul de finanțare forfetară.	34
6.4.1.1. Definițiile categoriilor de cheltuieli	34
6.4.1.2. Utilizarea experienței curente.	34
6.4.2. ... privind costurile unitare	34
6.4.2.1. Corelație între cantitățile realizate și plăți	34
6.4.2.2. Justificarea cantităților declarate	35
6.4.2.3. Alegerea baremelor standard de costuri unitare	35
6.4.3. ... privind suma forfetară.	36
6.4.3.1. Corelația între operațiunea realizată și plăți	36
6.4.3.2. Justificarea costurilor	36
6.4.3.3. Alegerea activităților/realizărilor/rezultatelor	36
6.5. Abordarea în materie de audit și de control.	37
6.5.1. ... privind sistemul de finanțare forfetară.	37
6.5.2. ... privind baremele standard de costuri unitare și sumele forfetare.	38
6.5.3. Exemple	39

7. ALTE DISPOZIȚII	40
7.1. Combinarea opțiunilor	40
7.1.1. Principii generale	40
7.1.2. Exemple de combinări ale opțiunilor	40
7.2. Evaluarea pragurilor	41
7.2.1. Principii generale	41
7.2.2. Norme specifice fondurilor	42
7.3. Compatibilitatea opțiunii simplificate în materie de costuri cu normele privind ajutoarele de stat	42
7.4. Utilizarea de costuri simplificate în operațiunile generatoare de venituri nete	43
7.4.1. Operațiuni generatoare de venituri nete după finalizare	43
7.4.2. Operațiuni generatoare de venituri nete în timpul implementării și care nu intră sub incidența alineatelor (1)-(6) din articolul 61 RDC	43
7.5. Norme specifice FEDR și FSE: finanțarea încrucișată	45
7.5.1. Declararea acțiunilor care intră sub incidența articolului 98 alineatul (2) RDC cu privire la opțiunile simplificate în materie de costuri	45
7.5.2. Exemple	45
ANEXA 1: EXEMPLE DE OPȚIUNI SIMPLIFICATE ÎN MATERIE DE COSTURI	46
ANEXA 2: EXEMPLU DE COMPATIBILITATE A OPȚIUNILOR SIMPLIFICATE ÎN MATERIE DE COSTURI CU NORMELE PRIVIND AJUTOARELE DE STAT	53
ANEXA 3: MĂSURI SPECIFICE SCO ȘI FEADR	55

1. INTRODUCERE

1.1. Scop

Prezentele orientări au fost elaborate de serviciile Comisiei responsabile de fondurile ESI, în consultare cu membrii grupului tehnic de lucru al FSE și cu grupul de experți pentru fondurile structurale și de investiții europene (EGESIF). Orientările se bazează pe nota Comitetului de coordonare a fondurilor nr. 09/0025/04-RO aplicabilă pentru perioada 2007-2013 și o înlocuiesc. Acestea iau în considerare noile posibilități oferite de reglementările pentru perioada 2014-2020. Cu toate acestea, prezentele orientări nu vizează planurile de acțiune comune și nici baremele standard de costuri unitare și sumele forfetare prevăzute la articolul 14 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 1304/2013 (Regulamentul FSE)⁽¹⁾.

Scopul prezentului document este de a oferi orientări tehnice cu privire la cele trei tipuri de costuri simplificate aplicabile fondurilor ESI și de a partaja cele mai bune practici cu scopul de a încuraja statele membre să utilizeze costurile simplificate.

Exemplele care urmăresc să ilustreze principalele puncte privind implementarea sunt oferite doar cu scop ilustrativ și nu constituie o cerință sau o recomandare pentru operațiuni similare în perioada de programare 2014-2020.

1.2. De ce se utilizează costurile simplificate?

1.2.1. Context

În 2006, o simplificare importantă introdusă în Regulamentul FSE pentru perioada 2007-2013⁽²⁾ a permis statelor membre să declare costurile indirecte pe baza unei rate forfetare, în limita a 20 % din costurile directe ale unei operațiuni. În cursul perioadei de programare 2007-2013, au fost introduse unele opțiuni suplimentare (bareme standard de costuri unitare și sume forfetare) și posibilitatea de a le utiliza a fost extinsă la FEDR. Utilizarea finanțării la rată forfetară, a baremelor standard de costuri unitare și a sumelor forfetare (denumite în continuare „costuri simplificate”) a fost salutată de toate părțile interesate, inclusiv Curtea de Conturi Europeană. „Conform recomandărilor Curții [...], Comisia ar trebui să extindă utilizarea plăților bazate pe sume forfetare și pe rate forfetare în locul rambursării «costurilor reale», pentru a reduce riscul de eroare și sarcina administrativă asupra promotorilor de proiecte. [...] Proiectele ale căror costuri sunt declarate folosind opțiunile simplificate în materie de costuri (SCO) sunt mai puțin predispuse la erori. Astfel, o utilizare mai largă a opțiunilor

simplificate în materie de costuri ar avea în mod normal un impact pozitiv asupra nivelului de eroare”⁽³⁾.

Pentru perioada 2014-2020, Comisia a propus menținerea opțiunilor aplicabile în perioada 2007-2013. De asemenea, Comisia a prelungit posibilitățile respective, vizând o securitate juridică mai mare pentru autoritățile naționale și o mai bună armonizare între fondurile ESI, precum și cu alte fonduri UE implementate prin gestiune partajată (AMIF⁽⁴⁾, ISF⁽⁵⁾) sau prin alte metode de implementare (de exemplu, Orizont 2020, Erasmus+).

Regulamentul privind dispozițiile comune [Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, denumit în continuare „RDC”] include opțiuni pentru fondurile ESI de calculare a cheltuielilor eligibile în cadrul granturilor și al asistenței rambursabile pe baza costurilor reale, precum și pe baza finanțării forfetare, a baremelor standard de costuri unitare și a sumelor forfetare. RDC se bazează pe sistemele utilizate în prezent pentru FSE și FEDR și le extinde. Având în vedere diferențele dintre fondurile ESI, reglementările specifice fondurilor prevăd unele opțiuni suplimentare.

1.2.2. Beneficiile costurilor simplificate

În cazul în care se folosesc costuri simplificate, costurile eligibile sunt **calculate** în conformitate cu o metodă predefinită bazată pe realizări, rezultate sau alte costuri. **Urmărirea fiecărui euro din cheltuielile cofinanțate în documentele justificative individuale nu mai este necesară:** acesta este punctul-cheie al costurilor simplificate deoarece **reduce în mod semnificativ sarcina administrativă**. Utilizarea costurilor simplificate înseamnă, de asemenea, că resursele umane și efortul administrativ implicate în gestionarea fondurilor ESI pot fi **concentrate mai mult pe realizarea obiectivelor de politică**, în loc să fie concentrate pe colectarea și verificarea documentelor financiare. De asemenea, aceasta va facilita accesul beneficiarilor mici la fondurile ESI⁽⁶⁾ datorită simplificării procesului de gestionare.

Costurile simplificate contribuie, de asemenea, la o utilizare mai corectă a fondurilor (**rată de eroare mai mică**). Timp de mai mulți ani, Curtea de Conturi Europeană a recomandat în mod repetat Comisiei să încurajeze și să extindă utilizarea costurilor simplificate, în special în ceea ce privește FSE. În

⁽¹⁾ Instrumentele menționate vor face obiectul unor note explicative specifice.

⁽²⁾ Articolul 11 alineatul (3) litera (b) din Regulamentul (CE) nr. 1081/2006.

⁽³⁾ Raportul anual privind execuția bugetară, 2013/C 331/01, Curtea de Conturi Europeană.

⁽⁴⁾ Fondul pentru azil, migrație și integrare.

⁽⁵⁾ Fondul pentru securitate internă.

⁽⁶⁾ Fondul social european (FSE), Fondul european de dezvoltare regională (FEDR), Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR), Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime (FEPAM), Fondul de coeziune (FC).

raportul DAS pentru anul 2012, Curtea a calculat că 26 % din tranzacțiile FSE s-au bazat pe costuri simplificate și nu a fost constatată nicio neregulă⁽⁷⁾.

1.3. Când se utilizează costurile simplificate?

Costurile simplificate sunt utilizate numai în cazul granturilor și al asistenței rambursabile [articolul 67 alineatul (1) RDC]. În cazul în care o operațiune sau un proiect care face parte dintr-o operațiune este implementată exclusiv prin achiziții publice, este interzisă utilizarea costurilor simplificate [a se vedea articolul 67 alineatul (4) RDC, precum și punctul 1.6.2, [pagina 12](#)].

Se recomandă utilizarea costurilor simplificate în una sau mai multe dintre situațiile următoare:

- în cazul în care statele membre doresc ca gestionarea fondurilor ESI să vizeze realizările și rezultatele mai degrabă decât intrările;
- costurile reale sunt dificil de verificat și de demonstrat (multe elemente mici de verificat cu un impact singular redus sau inexistent asupra realizărilor estimate ale operațiunilor, chei de repartizare complexe etc.);
- sunt disponibile date fiabile privind execuția financiară și cantitativă a operațiunilor (cu toate acestea, unele dintre posibilitățile de calcul nu necesită astfel de date);

- există riscul ca documentele contabile să nu fie menținute în mod corespunzător (de ONG-urile mici, de exemplu);
- operațiunile fac parte dintr-un cadru standard (în cazul în care opțiunile simplificate în materie de costuri vor avea o valoare adăugată mai mare. Cu toate acestea, utilizarea costurilor simplificate nu este obligatorie și unele dintre posibilitățile de calcul sunt întemeiate pe o abordare bazată pe operațiune/beneficiar);
- există deja metode privind opțiunile simplificate în materie de costuri pentru tipuri similare de operațiuni și de beneficiari în cadrul unei scheme finanțate la nivel național sau în cadrul unui alt instrument al UE.

1.4. Principalele diferențe în comparație cu perioada 2007-2013

Unul dintre principiile care stau la baza propunerii Comisiei a fost de a menține „acquis-ul” din perioada 2007-2013: opțiunile care sunt aplicabile în prezent vor fi, de asemenea, aplicabile în viitor, pentru tipuri similare de operațiuni și de beneficiari. Cu toate acestea, în comparație cu perioada de programare 2014-2020, există o serie de modificări esențiale (a se vedea tabelul 1: Comparație între normele privind opțiunile simplificate în materie de costuri în perioadele de programare 2007-2013 și 2014-2020, [pagina 9](#)).

⁽⁷⁾ Raportul anual privind execuția bugetară, 2013/C 331/01, Curtea de Conturi Europeană.

Tabelul 1: Comparație între normele privind opțiunile simplificate în materie de costuri în perioadele de programare 2007-2013 și 2014-2020

	2007-2013	2014-2020
Fonduri care utilizează costuri simplificate	FSE și FEDR	5 fonduri ESI
Forma sprijinului	Nespecificată	Grant și asistență rambursabilă
Opțiuni	Utilizarea costurilor simplificate este opțională în cazul granturilor.	Utilizarea costurilor simplificate este opțională, cu excepția operațiunilor mici ale FSE (este obligatorie pentru operațiunile FSE mai mici de 50 000 EUR pentru care beneficiarul urmează să primească sprijin public, cu excepția schemelor de ajutoare de stat).
Metode de calcul	Calcul <i>ex-ante</i> , bazat pe o metodă justă, echitabilă și verificabilă.	Calcul <i>ex-ante</i> , bazat pe o metodă justă, echitabilă și verificabilă. Sunt introduse metode suplimentare de calcul: <ul style="list-style-type: none"> • utilizarea schemelor UE existente pentru tipuri similare de operațiuni și de beneficiari; • utilizarea schemelor naționale proprii pentru tipuri similare de operațiuni și de beneficiari; • utilizarea unor rate și a unor metode specifice consacrate în regulamentul sau într-un act delegat [a se vedea, de exemplu, articolul 68 alineatul (1) litera (b) RDC sau articolul 14 alineatul (2) din Regulamentul FSE]; • pentru FSE: utilizarea unui proiect de buget.
Finanțarea la rată forfetară	Finanțarea la rată forfetară este utilizată pentru a calcula numai costurile indirecte.	<ul style="list-style-type: none"> • Finanțarea la rată forfetară poate fi utilizată pentru a calcula orice categorie de costuri. • Pentru FSE: rată forfetară de până la 40 % din cheltuielile cu personalul directe eligibile pentru a calcula toate celelalte costuri ale proiectului. • pentru CTE (cooperare teritorială europeană): rată forfetară de până la 20 % din costurile directe, altele decât cheltuielile cu personalul din cadrul operațiunii pentru a calcula cheltuielile cu personalul directe.
Finanțare forfetară pentru costuri indirecte	Rată forfetară maximă pentru rambursarea costurilor indirecte = 20 % din costurile directe	<ul style="list-style-type: none"> • rată forfetară maximă pentru rambursarea costurilor indirecte cu cerință de calculare = 25 % din costurile directe • rată forfetară maximă pentru rambursarea costurilor indirecte fără cerință de calculare = 15 % din costurile directe cu personalul • rată forfetară și metoda adoptată printr-un act delegat pentru metode aplicabile în cadrul politicilor UE pentru un tip similar de operațiune și de beneficiar.
Pragul pentru sume forfetare	Maximum 50 000 EUR	Maximum 100 000 EUR din fonduri publice
Costuri unitare		În ceea ce privește costurile cu personalul, este stabilit un barem standard specific pentru metoda de calculare a costurilor unitare. Costurile cu personalul pe oră = cele mai recente costuri brute documentate aferente ocupării forței de muncă pentru un an/1720 de ore. .

1.5. Costurile simplificate sunt opționale

Utilizarea costurilor simplificate este opțională pentru statul membru în cauză: la nivel de beneficiar, autoritatea de management⁽⁸⁾ poate decide caracterul opțional sau obligatoriu al utilizării costurilor simplificate pentru toți beneficiarii sau o

parte dintre aceștia sau pentru toate operațiunile sau o parte dintre acestea. În cazul în care sistemul nu este obligatoriu pentru toți, domeniul de aplicare a opțiunilor simplificate în materie de costuri care urmează să fie luate în considerare, și anume categoria de proiecte și activitățile beneficiarilor pentru care acestea vor fi disponibile, ar trebui să fie specificat în mod clar și publicat în conformitate cu principiile generale ale transparenței și egalității de tratament.

Norme specifice FSE

Cu toate acestea, în conformitate cu articolul 14 alineatul (4) din Regulamentul FSE, utilizarea costurilor unitare, a sumelor forfetare sau a finanțării la rate forfetare este obligatorie pentru operațiunile FSE la scară redusă. Operațiunile la scară redusă sunt definite drept „*granturi și asistență rambursabilă pentru care sprijinul public⁽⁹⁾ nu depășește 50 000 EUR*”.

Suma trebuie să fie considerată ca fiind sprijinul public maxim **care poate fi plătit beneficiarului**, astfel cum este specificat în documentul care stabilește condițiile de acordare a sprijinului pentru beneficiar (fondurile ESI + finanțarea publică națională corespunzătoare care urmează să fie plătită beneficiarului ca sumă maximă prevăzută în acordul sau în decizia de finanțare, dacă este cazul). Suma nu include nici contribuția publică furnizată de către beneficiar, dacă este cazul, nici indemnizațiile sau salariile plătite de un terț în beneficiul participanților la o operațiune. Contribuția publică plătită beneficiarului la încheierea operațiunii nu are nicio influență asupra normei menționate; doar sprijinul public programat determină aplicarea sau nu a articolului 14 alineatul (4) (a se vedea punctul 7.2.2, [pagina 42](#)).

Scopul articolului este de a evita controalele privind costurile reale care nu sunt eficiente din punct de vedere al costurilor, având în vedere valoarea scăzută care va face obiectul verificării.

Pentru a preveni orice contradicție între seriile de norme, există două excepții de la aplicarea articolului 14 alineatul (4) din Regulamentul FSE:

- atunci când se aplică articolul 67 alineatul (4) RDC, de exemplu, atunci când operațiunea sau un proiect din cadrul operațiunii face obiectul unei achiziții publice: opțiunile simplificate în materie de costuri nu pot fi utilizate;
- atunci când operațiunile beneficiază de sprijin în cadrul unei scheme de ajutoare de stat: se vor aplica normele schemei de ajutoare de stat. Autoritatea de management trebuie să se asigure că normele privind ajutoarele de stat nu împiedică aplicarea opțiunilor simplificate în materie de costuri.

⁽⁹⁾ **Atenție:** Vă rugăm să aveți în vedere faptul că articolul 14 din Regulamentul FSE se referă la termenul de „sprijin public” (de exemplu, sprijinul public care urmează să fie plătit beneficiarului, astfel cum se specifică în documentul care stabilește condițiile de acordare a sprijinului pentru beneficiar – fondurile ESI + finanțarea publică națională corespunzătoare care urmează să fie plătită beneficiarului). Acesta nu include nici contribuția publică furnizată de către beneficiar, dacă este cazul, nici indemnizațiile sau salariile plătite de un terț în beneficiul participanților la o operațiune, în timp ce articolul 67 RDC se referă la „contribuție publică” [a se vedea articolul 2 alineatul (15) RDC].

⁽⁸⁾ Comitetul de monitorizare pentru cooperare teritorială europeană.

Exemplu (specific pentru FSE)

Proiectul de buget al unui organism public pentru o operațiune cu un cost total eligibil de 70 000 EUR se prezintă în următoarea formă:

Finanțare publică națională	10 000 EUR
FSE	35 000 EUR
Autofinanțare	15 000 EUR
Indemnizații pentru participanți plătite de Serviciul public de ocupare a forței de muncă	10 000 EUR
Total plan de finanțare	70 000 EUR

În pofida unei finanțări totale în valoare de 70 000 EUR, proiectul se încadrează încă în categoria de proiecte pentru care costurile simplificate sunt obligatorii.

În fapt, autofinanțarea (15 000 EUR) unui organism public nu este luată în considerare pentru a determina sprijinul public plătit beneficiarului.

Indemnizațiile cursanților plătite de Serviciul public de ocupare a forței de muncă (10 000 EUR) nu sunt luate în considerare, întrucât acestea sunt plătite participanților de către un terț.

Prin urmare, sprijinul public este egal cu 35 000 EUR + 10 000 EUR = 45 000 EUR, cuantum care se situează sub pragul de 50 000 EUR.

1.6. Aplicabilitatea costurilor simplificate

Costurile simplificate prevăzute la articolele 67 și 68 RDC sunt aplicabile numai în cazul granturilor și al asistenței rambursabile.

În conformitate cu articolul 67 alineatul (4) RDC, costurile simplificate nu trebuie să fie utilizate în cazul în care o operațiune, astfel cum este definită la articolul 2 alineatul (9) RDC, sau un proiect care face parte dintr-o operațiune sunt externalizate și implementate exclusiv prin achiziții de lucrări, bunuri sau servicii. Operațiunile „care fac obiectul contractelor de achiziții publice” sunt considerate de către Comisie ca fiind operațiuni implementate prin atribuirea de contracte de achiziții publice, în conformitate cu Directiva 2004/18 (inclusiv anexele

la aceasta) sau contracte de achiziții publice sub pragurile prevăzute de aceeași directivă.

Cu toate acestea, este posibilă implementarea unei operațiuni prin proceduri de achiziții publice care au ca rezultat **plăți efectuate de beneficiar către contractant, determinate pe baza costurilor unitare predefinite sau a sumelor forfetare**. În fapt, facturile plătite prin contracte de achiziții publice reprezintă costuri reale suportate și plătite efectiv de beneficiar în conformitate cu articolul 67 alineatul (1) litera (a) RDC, chiar dacă sunt definite în contract ca un barem standard de costuri unitare sau ca un preț sub formă de sumă forfetară⁽¹⁰⁾. În esență, aceasta înseamnă că baremele standard de costuri unitare, sumele forfetare sau ratele forfetare pot fi utilizate în cadrul unei proceduri de achiziții publice ca metodă de plată, dar dispozițiile prevăzute la articolul 67 alineatul (1) literele (b)-(d) RDC nu se aplică.

Exemplu (FSE)

În cazul în care un beneficiar implementează un curs de formare printr-o procedură de achiziție publică, este posibil ca, în invitația de participare la licitație, beneficiarul să solicite ofertanților să prezinte o ofertă de preț pe baza unui cost unitar pe cursant care obține certificare la sfârșitul cursului.

Prin urmare, termenii contractului pot fi: un cursant certificat = 1 000 EUR.

În cazul în care, la finalul cursului, sunt certificați 10 cursanți, beneficiarul poate declara cheltuieli eligibile în valoare de 10 000 EUR către autoritatea de management.

Suma de 10 000 EUR va fi considerată ca fiind bazată pe costuri reale. În consecință, un control sau un audit al acestor cheltuieli va consta într-o verificare a procedurii de achiziție publică și a respectării clauzelor contractuale (în exemplul de față, se verifică dacă există dovezi privind certificarea unui cursant pentru fiecare cost unitar plătit). Costurile subiacente de formare (închirierea echipamentelor, costurile cu personalul etc.) nu vor fi verificate deoarece contractul nu prevede rambursarea pe această bază.

⁽¹⁰⁾ A se vedea declarația comună a Consiliului și a Comisiei cu privire la articolul 67 RDC (din documentul nr. 8207/12 al Coreper/Consiliului, ADD7 REV 1).

1.6.1. Determinarea domeniului de aplicare exact al opțiunilor simplificate în materie de costuri, în special în cazul achizițiilor publice

În cazul în care opțiunile simplificate în materie de costuri sunt aplicabile pentru o operațiune, trebuie să se verifice dacă acestea pot fi aplicate tuturor părților sau anumitor părți ale operațiunii. Acest lucru depinde de ceea ce statul membru consideră a fi o operațiune. În unele state membre, o operațiune constă în și este implementată printr-o serie de proiecte (definiția depinde de structura programelor susținute din fondurile ESI în domeniul de aplicare a asistenței).

Pentru a evalua care sunt proiectele care fac parte dintr-o operațiune pentru care se aplică opțiunile simplificate în materie de costuri, este necesar să se definească proiectele care constituie operațiunea la cel mai mic nivel posibil. În cazul în care

beneficiarul externalizează întreaga implementare a tuturor proiectelor sau a anumitor proiecte prin intermediul unor contracte de achiziții publice, opțiunile de simplificare în materie de costuri nu pot fi aplicate proiectelor care fac obiectul contractelor de achiziții publice.

1.6.2. Achiziții publice în cadrul unui proiect pus în aplicare de către beneficiar

În cazul în care beneficiarul⁽¹¹⁾ implementează el însuși un proiect (ceea ce înseamnă păstrarea controlului deplin asupra gestionării și implementării proiectului), opțiunile de simplificare în materie de costuri sunt aplicabile, chiar dacă unele dintre **categoriile de costuri** din cadrul proiectului fac obiectul unor achiziții (de exemplu, o parte din costurile de implementare a proiectului, cum ar fi servicii de curățenie, expertiză externă, achiziționarea de mobilier etc.)⁽¹²⁾.

Exemplu (FSE): Un grant în valoare de 20 000 000 EUR este alocat unui serviciu public de ocupare a forței de muncă (denumit în continuare „beneficiarul”) pentru a organiza, pe parcursul unei perioade de doi ani, reintegrarea unui număr de 5 000 de șomeri de lungă durată (denumită în continuare „operațiunea”): operațiunea va fi implementată prin intermediul mai multor proiecte: 7 000 000 EUR pentru proiecte de asistență personalizată implementate direct de beneficiar, 5 000 000 EUR pentru programe de formare implementate direct de beneficiar, iar partea rămasă (8 000 000 EUR) va fi externalizată prin contracte de achiziții publice. Întrucât beneficiarul este o entitate publică, instituțiile de formare profesională pentru proiectele externalizate trebuie să fie alese prin proceduri de atribuire a contractelor de achiziții publice în funcție de pragul aplicabil, iar pentru proiectele care fac parte din operațiune nu se vor aplica opțiunile simplificate în materie de costuri. Acestea vor fi aplicabile numai pentru suma de 12 000 000 EUR. Pentru programele de formare profesională pe care beneficiarul le implementează prin mijloace proprii, se acceptă ca o parte din elementele de cheltuieli să fie externalizate și incluse în opțiunile simplificate în materie de costuri (de exemplu, experți externi, servicii de curățenie etc.).

Exemplu (FEDR): O municipalitate primește un grant pentru o valoare maximă a costurilor eligibile de 1 000 000 EUR pentru construcția unui drum. În acest scop, municipalitatea trebuie să atribuie un contract public de achiziții de lucrări cu o valoare estimată de 700 000 EUR. De asemenea, municipalitatea suportă anumite costuri conexe în valoare de 300 000 EUR (exproprieri, cheltuieli de judecată⁽¹³⁾, monitorizarea progreselor realizate la fața locului, studii de mediu realizate de personalul propriu, campanii, teste pentru recepția drumului etc.). Pentru suma de 300 000 EUR reprezentând costuri directe, în măsura în care costurile respective sunt eligibile în conformitate cu dispozițiile legale naționale și ale Uniunii, pot fi aplicate costuri simplificate (de exemplu, costurile indirecte calculate pe bază de rată forfetară).

⁽¹³⁾ Cheltuielile de judecată nu sunt eligibile în cadrul programelor de cooperare teritorială europeană în temeiul articolului 2 alineatul (2) din Regulamentul delegat (UE) nr. 481/2014 al Comisiei.

⁽¹¹⁾ Opțiunea se aplică indiferent de natura organismului de implementare, privat sau public.

⁽¹²⁾ Ultima teză a articolului 67 alineatul (4) RDC.

În cazul finanțării forfetare, amploarea achizițiilor publice pentru unele dintre categoriile de costuri efectuate de către beneficiar ar putea avea un impact asupra proporției costurilor calculate. Prin urmare, statele membre ar trebui să evalueze impactul pe care amploarea achizițiilor publice de servicii în cadrul proiectelor care fac parte dintr-o operațiune îl are asupra proporției costurilor calculate și, prin urmare, asupra ratei forfetare, cu excepția ratelor forfetare prevăzute de regulament [articolul 68 literele (b) și (c) RDC, articolul 14 alineatul (2) din Regulamentul FSE și articolul 19 din Regulamentul CTE]. Acest lucru ar putea necesita introducerea unor măsuri de atenuare în cadrul metodologiei: de exemplu, în cazul în care amploarea serviciilor achiziționate are un efect semnificativ asupra proporției costurilor calculate, rata forfetară ar trebui să fie redusă proporțional cu amploarea achizițiilor publice sau să fie aplicată doar costurilor care nu fac obiectul achizițiilor

(pentru finanțarea forfetară a costurilor indirecte în conformitate cu abordarea Orizont 2020, deducerea costurilor de subcontractare este obligatorie). Cu toate acestea, este posibil, de asemenea, ca amploarea achizițiilor publice de servicii să nu aibă niciun impact asupra proporției costurilor calculate sau ca impactul să fie nesemnificativ. În acest caz, măsurile de atenuare ar putea să nu fie necesare. Impactul achizițiilor publice de servicii asupra ratei forfetare ar trebui totuși să fie analizat (de exemplu, pe baza măsurilor anterioare similare sau a proiectelor anterioare) și ar trebui să fie luat în considerare atunci când se stabilește o metodologie (o rată) pentru aplicarea finanțării forfetare. Cu toate acestea, statele membre ar putea decide dacă serviciile achiziționate în cadrul unui proiect sunt sau nu excluse din categoriile de costuri pe baza cărora urmează să fie aplicată rata, cu condiția să fie respectat principiul egalității de tratament.

Exemplu (FEDR): O municipalitate primește un grant pentru o valoare maximă a costurilor eligibile de 1 000 000 EUR pentru construcția unui drum.

Pentru această operațiune, care nu face obiectul unei achiziții publice în întregime, autoritatea de management dorește să calculeze costurile indirecte în temeiul articolului 68 alineatul (1) litera (b) RDC. Cu toate acestea, autoritatea de management dorește să atenueze impactul utilizării personalului subcontractat asupra nivelului costurilor indirecte. Aceasta decide să excludă cheltuielile cu personalul directe subcontractate din cheltuielile cu personalul directe la care se aplică rata forfetară.

Proiectul de buget pentru operațiune ia următoarea formă:

Proiectul 1: lucrarea (procedură de achiziții publice)	700 000 EUR
Proiectul 2: alte costuri:	298 500 EUR
<i>Costuri directe cu personalul</i>	<i>50 000 EUR</i>
<i>Din care, costuri directe cu personalul subcontractate</i>	<i>10 000 EUR</i>
Alte costuri directe	<i>242 500 EUR</i>
Costuri indirecte	<i>(Costuri directe cu personalul – costuri directe cu personalul subcontractate) x 15 % = 40 000 EUR x 15 % = 6 000 EUR</i>
Total costuri declarate	998 500 EUR

1.6.3. Abordarea recomandată pentru proiectele achiziționate inclusiv în cazul în care beneficiarii aparțin unor categorii care nu intră sub incidența Directivei 2004/18/CE

Comisia recomandă aplicarea abordării prezentate mai sus (punctul 1.6.1, pagina 12 se aplică prin analogie; punctul 1.6.2, pagina 12 se aplică în toate cazurile) pentru proiectele externalizate, inclusiv în cazul în care beneficiarii aparțin unor categorii care nu intră sub incidența Directivei 2004/18/CE, în vederea respectării intenției de limitare a opțiunilor simplificate în materie de costuri la granturi și la asistența rambursabilă.

1.6.4. Norme naționale privind eligibilitatea cheltuielilor⁽¹⁴⁾

Pentru perioada de programare 2014-2020, eligibilitatea cheltuielilor este stabilită pe baza normelor naționale, cu excepția

cazurilor în care există norme specifice în regulamentele specifice fondurilor [articolul 65 alineatul (1) RDC]. Acestea trebuie să acopere totalitatea cheltuielilor declarate în cadrul programului. De asemenea, „autoritatea de management este responsabilă de gestionarea programului operațional în conformitate cu principiul bunei gestiuni financiare” [articolul 125 alineatul (1) RDC] și are posibilitatea de a aplica norme mai stricte decât cele stabilite în cadrul legal european aplicabil.

Prin urmare, autoritățile de management ar trebui să stabilească și să documenteze normele privind eligibilitatea pentru operațiunile din fondurile ESI la un nivel corespunzător (național, regional, local sau la nivel de program), să le pună la dispoziția potențialilor beneficiari și să indice toate normele relevante în documentul de stabilire a condițiilor de acordare a sprijinului. Ca parte a normelor respective, ar trebui să fie prevăzut, de asemenea, cadrul de aplicare a articolului 67 RDC.

1.6.5. Norme specifice fondurilor

Norme specifice FEADR

Autoritățile de management trebuie să se asigure că toate calculele relevante privind opțiunile simplificate în materie de costuri sunt adecvate și corecte atunci când sunt stabilite în prealabil, pe baza unui calcul just, echitabil și verificabil. În acest scop, un organism care este independent din punct de vedere funcțional de autoritățile responsabile pentru implementarea programului și are expertiza necesară va efectua calculele sau va confirma caracterul adecvat și acuratețea acestora. În programul de dezvoltare rurală, trebuie să fie inclusă o declarație care confirmă caracterul adecvat și precizia calculelor⁽¹⁵⁾.

În cazul în care autoritatea de management utilizează o metodă stabilită în conformitate cu articolul 67 alineatul (5) literele (b), (c), (d) sau (e) RDC, nu este necesară efectuarea unor astfel de calcule sau depunerea unor declarații de tipul celei menționate mai sus.

Programul de dezvoltare rurală ar trebui să includă doar metodologia utilizată pentru calcularea plăților pe bază de opțiuni simplificate în materie de costuri. Dacă metodologia nu variază de-a lungul perioadei de programare, programul nu trebuie să fie modificat. În cazul în care este introdus un sistem de opțiuni simplificate în materie de costuri ca mecanism de plată în temeiul unei măsuri specifice, programul ar trebui să fie modificat în consecință.

Vă rugăm să consultați ultima anexă la prezentele orientări pentru o listă a măsurilor FEADR care intră în domeniul de aplicare a opțiunilor simplificate în materie de costuri.

⁽¹⁵⁾ Articolul 62 din Regulamentul (UE) nr. 1305/2013.

Norme specifice cooperării teritoriale europene

La nivelul UE, sunt stabilite norme specifice privind eligibilitatea costurilor pentru programele de cooperare în ceea ce privește costurile cu personalul, costurile cu birourile și administrative, costurile de transport și de cazare, costurile pentru expertiză și servicii externe, precum și costurile cu echipamentele.

Fără a aduce atingere normelor privind eligibilitatea stabilite în RDC, în Regulamentul CTE și în normele specifice privind eligibilitatea pentru programul de cooperare, comitetul de monitorizare va stabili norme suplimentare privind eligibilitatea cheltuielilor pentru programul de cooperare în ansamblu.

Pentru chestiunile care nu intră sub incidența dispozițiilor menționate mai sus, se aplică normele naționale ale statului membru în care sunt suportate cheltuielile.

⁽¹⁴⁾ Prezenta secțiune nu se aplică cooperării teritoriale europene: vă rugăm să consultați punctul 1.6.5, pagina 14.

2. FINANȚAREA FORFETARĂ

În cazul finanțării forfetare, anumite categorii de costuri eligibile care sunt identificate în mod clar în avans sunt calculate prin aplicarea unui procent stabilit *ex-ante* pentru una sau mai multe *alte* categorii de costuri eligibile.

2.1. Definirea categoriilor de costuri

Într-un sistem de finanțare forfetară există un maximum de trei tipuri de categorii de costuri:

- tipul 1: categorii de costuri eligibile pe baza cărora va fi aplicată rata pentru calcularea sumelor eligibile;
- tipul 2: categorii de costuri eligibile care vor fi calculate la rată forfetară;
- tipul 3: după caz, alte categorii de costuri eligibile: pentru acestea nu se aplică rata și nu sunt calculate la rată forfetară.

Atunci când se utilizează un sistem de finanțare forfetară, autoritatea de management trebuie să definească categoriile de costuri care se încadrează la fiecare tip: orice categorie de cheltuieli se încadrează în mod clar la unul – și numai unul – dintre cele trei tipuri. De reținut că, în unele cazuri, un tip poate fi definit prin opoziție cu un alt tip sau cu celelalte tipuri [de exemplu, într-un sistem în care există numai costuri directe (de tip 1) și costuri indirecte (de tip 2), costurile indirecte ar putea fi considerate drept toate costurile eligibile care nu sunt costuri eligibile directe].

Regulamentul nu impune nicio restricție privind categoriile de costuri eligibile care ar putea fi utilizate pentru finanțarea forfetară. Cu toate acestea, utilizarea ratelor forfetare ar trebui să aibă drept obiectiv principal simplificarea și reducerea ratei de eroare. Prin urmare, ratele forfetare sunt cele mai potrivite pentru costurile care sunt relativ scăzute și pentru care verificarea este costisitoare.

2.2. Sisteme specifice de finanțare forfetară pentru calcularea costurilor indirecte detaliate în reglementări

2.2.1. Metode de calcul pentru costurile indirecte

Reglementările includ anumite **sisteme specifice de finanțare forfetară**. Articolul 68 alineatul (1) RDC prezintă în detaliu **anumite sisteme de finanțare forfetară pentru calcularea costurilor indirecte**:

- Punctul a) stabilește sistemul general de finanțare forfetară pentru costurile indirecte cu rata maximă majorată la 25 %.

Acesta este o continuare a sistemului actual, iar rata reală care urmează să fie utilizată trebuie justificată în conformitate cu una dintre metodele de calcul prevăzute la articolul 67 alineatul (5) literele (a) și (c) RDC. Sistemul este flexibil. Acesta ar putea să se bazeze:

- doar pe două tipuri de costuri – tipul 1: costuri directe, tipul 2: costuri indirecte; sau
- pe trei tipuri de costuri – tipul 1: costuri directe „limitate”, tipul 2: costuri indirecte calculate pe baza tipului 1, tipul 3: costuri directe, altele decât cele „limitate” (de tip 1).
- Punctul b) permite unei autorități de management să utilizeze o rată forfetară de până la **15 % din costurile directe cu personalul** pentru a calcula costurile indirecte. Rata de 15 % poate fi utilizată direct de către autoritatea de management, fără nicio justificare. Acesta este un exemplu de sistem în care vor exista trei categorii de costuri: (tipul 1) costuri directe cu personalul, (tipul 2) costuri indirecte, (tipul 3) costuri directe, altele decât costurile cu personalul (a se vedea anexa 1, [pagina 46](#) pentru un exemplu în acest sens).
- În conformitate cu punctul c), este posibil să se reutilizeze o rată forfetară pentru sistemele de costuri indirecte existente în cadrul politicilor Uniunii, bazate pe cele utilizate în cadrul programelor Orizont 2020 și LIFE (programul pentru mediu și politici climatice) și specificate într-un act delegat (a se vedea punctul 5.3.1.2, [pagina 26](#)).

2.2.2. Definirea costurilor directe, a costurilor indirecte și a costurilor cu personalul

Utilizarea unor astfel de sisteme ar putea impune autorității de management necesitatea de a defini costurile directe și indirecte și costurile cu personalul. Definițiile trebuie să respecte orientările generale furnizate în continuare de către Comisie:

- **Costurile directe** înseamnă costurile care sunt legate direct de o activitate individuală a entității, pentru care se poate demonstra legătura cu activitatea individuală respectivă (de exemplu, prin înregistrare directă de timp).
- **Costurile indirecte**, pe de altă parte, sunt, de regulă, costuri care nu sunt sau nu pot fi legate direct de o activitate individuală a entității în cauză. Astfel de costuri includ cheltuielile administrative, pentru care este dificil să se determine cu precizie cuantumul care poate fi atribuit unei activități specifice (cheltuieli administrative tipice/cu personalul, cum ar fi: costurile de gestionare, cheltuielile de recrutare, costurile aferente serviciilor de contabilitate sau

de curățenie etc. ; cheltuielile pentru servicii de telefonie, alimentare cu apă sau electricitate etc.⁽¹⁶⁾.

- **Costurile cu personalul⁽¹⁷⁾** sunt costurile care decurg dintr-un acord între angajator și angajat sau din contracte de servicii pentru personalul extern (cu condiția ca aceste costuri să fie identificabile în mod clar). De exemplu, în cazul în care un beneficiar contractează serviciile unui formator extern pentru sesiuni de formare interne, factura trebuie să identifice diferitele tipuri de costuri. Salariul formatorului va fi considerat un cost cu personalul extern. Cu toate acestea, materialele didactice, de exemplu, nu pot fi luate în considerare. Costurile cu personalul includ remunerația

totală, inclusiv prestațiile în natură conform contractelor colective de muncă, plătite persoanelor în schimbul muncii prestate în cadrul operațiunii. Acestea includ, de asemenea, impozitele și contribuțiile la sistemul asigurărilor sociale din partea angajaților (primul și al doilea pilon, al treilea pilon numai în cazul în care este prevăzut într-un contract colectiv), precum și contribuțiile sociale obligatorii și voluntare din partea angajatorului. Cu toate acestea, costurile aferente călătoriilor de afaceri nu sunt considerate a fi costuri cu personalul. De asemenea, indemnizațiile sau salariile plătite în beneficiul participanților la operațiunile FSE nu sunt considerate a fi costuri cu personalul.

Exemplu (fonduri ESI): Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității (DLRC)

Autoritatea de management a evaluat, pe baza experienței din trecut, ponderea tipică a costurilor de funcționare și animare a unui anumit grup de acțiune locală (GAL) în comparație cu cheltuielile efectuate pentru implementarea operațiunilor locale în cadrul strategiei DLRC, precum și pregătirea și implementarea activităților de cooperare a grupului de acțiune locală. Chiar dacă sprijinul din partea fondurilor ESI pentru costurile de funcționare și de animare nu poate depăși plafonul de 25 % din cheltuielile publice totale suportate în cadrul strategiei DLRC, experiența arată că procentul este de fapt mai mic în cele mai multe cazuri.

Autoritatea de management stabilește o rată forfetară de 17 % [pe baza unei metodologii juste, echitabile și verificabile, în conformitate cu articolul 67 alineatul (1) litera (d) și cu articolul 67 alineatul (5) litera (a) RDC, dar *nu* și cu articolul 68 alineatul (1) litera (a) RDC, întrucât rata forfetară nu acoperă doar costurile indirecte] din cheltuielile suportate pentru implementarea operațiunilor în cadrul strategiei DLRC și pregătirea și implementarea activităților de cooperare ale grupului de acțiune locală, pentru a acoperi următoarele costuri:

- costurile de funcționare (costuri de exploatare, costuri cu personalul, costuri de formare, costuri legate de relații publice, costuri financiare, costuri legate de monitorizarea și evaluarea strategiei);
- costuri de animare în cadrul strategiei DLRC, pentru a facilita schimbul între părțile interesate, în scopul furnizării de informații și al promovării strategiei, și pentru a sprijini potențialii beneficiari în vederea dezvoltării de operațiuni și a elaborării de cereri.

Prin urmare, în cazul în care bugetul alocat grupului de acțiune locală pentru implementarea operațiunilor în cadrul strategiei DLRC și pentru pregătirea și implementarea activităților de cooperare ale grupului de acțiune locală pentru perioada 2014-2020 este de 1,5 milioane EUR (de tip 1), bugetul maxim corespunzător costurilor de funcționare și de animare ar fi de 1,5 milioane EUR x 17 % = 255 000 EUR (de tip 2). Prin urmare, alocarea bugetară totală pentru grupul de acțiune locală este de 1,755 de milioane EUR.

În etapa de implementare, aceasta înseamnă că ori de câte ori un beneficiar solicită rambursarea cheltuielilor suportate pentru un proiect, grupul de acțiune locală va avea, de asemenea, posibilitatea de a solicita 17 % din suma menționată pentru acoperirea cheltuielilor de funcționare și de animare.

De exemplu, în cazul în care cheltuielile suportate în cadrul unui proiect se ridică la 1 000 EUR (de tip 1), grupul de acțiune locală poate declara autorității de management costuri de funcționare și de animare în valoare de 1 000 EUR x 17 % = 170 EUR (de tip 2).

Grupul de acțiune locală nu va trebui să furnizeze documente justificative pentru costurile de funcționare și de animare declarate pe baza ratei forfetare, dar metodologia de determinare a procentului de 17 % trebuie să fie verificabilă.

Trebuie subliniat faptul că rata forfetară poate fi stabilită separat doar pentru costurile de funcționare sau de animare.

N.B. Vă rugăm să țineți cont de faptul că, la fel precum în exemplul de mai sus, metoda de stabilire a ratei forfetare nu trebuie neapărat să urmeze metoda aplicată pentru stabilirea plafonului maxim de 25 %. Cu toate acestea, indiferent de metoda utilizată pentru a stabili rata forfetară, trebuie să fie respectate dispozițiile referitoare la plafonul maxim al costurilor de funcționare și de animare prevăzut la articolul 35 alineatul (2) RDC.

⁽¹⁶⁾ Lista nu are caracter obligatoriu. Statele membre sunt exclusiv responsabile pentru definirea propriilor categorii de costuri în mod neechivoc.

⁽¹⁷⁾ Definiția nu se aplică cooperării teritoriale europene. Pentru o definiție în temeiul cooperării teritoriale europene a costurilor cu personalul, vă rugăm să consultați Regulamentul delegat (UE) nr. 481/2014 al Comisiei.

2.2.3. Norme specifice fondurilor

Norme specifice FSE

Articolul 14 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 1304/2013 include o **schemă de finanțare forfetară specifică FSE. Costurile directe cu personalul pot fi utilizate pentru a calcula toate celelalte categorii de costuri eligibile** ale proiectului, pe baza unei rate forfetare de până la 40 %. „Toate celelalte categorii de costuri” includ alte costuri directe (cu excepția costurilor directe cu personalul, dar includ salariile și indemnizațiile plătite în beneficiul participanților) și costurile indirecte. Procentul de 40 % poate fi utilizat direct de către autoritatea de management, fără nicio justificare.

Exemplu (specific pentru FSE)

Proiectul de buget al unui curs de formare este:

Total costuri directe	55 000	Total costuri indirecte	5 000
Costuri directe cu personalul	30 000	Costuri indirecte cu personalul	4 000
Costuri de închiriere a sălii	4 000	Electricitate, servicii de telefonie	1 000
Costuri de transport	5 000		
Masă	1 000		
Informare / Publicitate	5 000		
Indemnizații plătite cursanților de serviciul public pentru ocuparea forței de muncă	10 000		

Autoritatea de management poate decide să aplice articolul 14 alineatul (2) din Regulamentul FSE pentru acest proiect. În acest caz, acordul de grant ar trebui să aloce maximum:

Costuri directe cu personalul: 30 000 EUR

Alte costuri: 30 000 x 40 % = 12 000 EUR

Costuri totale: 30 000 + 12 000 = 42 000 EUR

Norme specifice cooperării teritoriale europene

În temeiul articolului 19 din Regulamentul (UE) nr. 1299/2013, costurile cu personalul ale unei operațiuni pot fi calculate la o rată forfetară de până la 20 % din costurile directe, altele decât costurile cu personalul în cadrul operațiunii respective. Acest lucru înseamnă că doar costurile directe cu personalul pot fi calculate ca rată forfetară (din costurile directe, altele decât costurile cu personalul); de asemenea, înseamnă că rata forfetară poate fi utilizată fără a fi necesar ca statele membre să efectueze un calcul pentru a determina rata aplicabilă.

3. BAREME STANDARD DE COSTURI UNITARE

3.1. Principii generale

În cazul baremelor standard de costuri unitare, toate sau o parte din costurile eligibile ale unei operațiuni vor fi **calculate** pe baza unor activități cuantificate, a intrărilor, a realizărilor și a rezultatelor, înmulțite cu baremele standard de costuri unitare stabilite în prealabil. Această posibilitate poate fi utilizată pentru orice tip de proiect sau parte a unui proiect, atunci când este posibilă definirea cantităților aferente unei activități și a baremelor standard de costuri unitare. Baremele standard pentru costuri unitare se aplică în mod obișnuit unor cantități ușor de identificat.

Baremele standard de costuri unitare pot fi **bazate pe proces**, cu scopul de a acoperi, printr-o mai bună aproximare,

costurile reale pentru implementarea unei operațiuni. Acestea pot fi, de asemenea, **bazate pe rezultate/realizări** sau definite atât pe bază de proces, cât și pe bază de rezultate/realizări (a se vedea exemplul de la punctul 6.5.3, [pagina 39](#)).

Autoritățile de management ar trebui să ia în considerare impactul pe care diferitele structuri îl vor avea în ceea ce privește justificarea costurilor eligibile.

O autoritate de management poate stabili diferite bareme de costuri unitare aplicabile pentru diferite activități.

Exemplu (barem bazat pe rezultate - FSE)

Pentru un curs avansat de formare IT care totalizează 1 000 de ore și se adresează unui număr de 20 de cursanți, costurile eligibile pot fi calculate pe baza costului pe oră de formare x numărul de ore al cursanților. Costul pe oră a fost stabilit în prealabil de către autoritatea de management și este prezentat în documentul care stabilește condițiile de acordare a sprijinului.

Presupunând, de exemplu, că autoritatea de management stabilește costul de formare la 7 EUR pe oră de curs pe cursant, valoarea maximă a grantului alocat proiectului ar fi limitată la 1 000 de ore x 20 de cursanți x 7 EUR/oră/cursant = 140 000 EUR.

La sfârșitul operațiunii, costurile eligibile finale vor fi stabilite în funcție de numărul real de ore pentru fiecare cursant (care ar putea include un număr de absențe motivate), pe baza participării reale a cursanților și în urma încheierii cursurilor. Vor fi necesare în continuare fișe de prezență exacte pentru cursanți, care să descrie în detaliu activitățile de formare și să certifice prezența efectivă a cursanților.

Dacă, în cele din urmă, doar 18 persoane au participat la cursul de formare, 6 dintre acestea timp de 900 de ore, 5 timp de 950 de ore, 5 timp de 980 de ore și restul de 2 timp de 1 000 de ore, numărul total de ore x cursanți va fi egal cu:

$900 \times 6 + 950 \times 5 + 980 \times 5 + 1\,000 \times 2 = 17\,050$ ore totale de formare x cursanți.

Costurile eligibile vor fi: $17\,050$ ore de formare x 7 EUR = 119 350 EUR.

Exemplu (barem bazat pe rezultate - FEDR)

Beneficiarul, o adunare reprezentativă regională, organizează un serviciu de consultanță pentru IMM-urile din regiune. Serviciul este asigurat de către consultanții adunării reprezentative regionale. Pe baza evidențelor contabile anterioare ale departamentului „consultativ” al adunării, prețul estimat pentru o zi de consultanță este de 350 EUR/zi. Asistența va fi calculată pe baza următoarei formule: număr de zile x 350 EUR. Vor fi necesare în continuare fișe de prezență exacte, care să descrie în detaliu activitatea de consiliere și prezența consultanților.

Exemplu (barem bazat pe rezultate – FEADR): „Investiții în dezvoltarea zonelor forestiere și ameliorarea viabilității pădurilor” (articolul 21)

Un deținător de pădure va primi sprijin pentru împădurirea și întreținerea unei suprafețe de 3 hectare de pădure timp de 7 ani. Costurile (de împădurire și de întreținere) au fost stabilite în prealabil de către autoritatea de management în funcție de tipul de pădure. Metodologia va fi inclusă în programul de dezvoltare rurală. Costurile sunt următoarele: 2 000 EUR/ha pentru împădurire și 600 EUR/ha pentru întreținere în primul an și 500 EUR/ha în anii următori.

Prin urmare, totalul costurilor eligibile este:

$3 \text{ ha} \times 2\,000 \text{ EUR/ha} + 3 \text{ ha} \times 600 \text{ EUR/ha} + (3 \text{ ha} \times 500 \text{ EUR/ha}) \times 6 \text{ ani} = 16\,800 \text{ EUR}$

Exemplu (barem bazat pe rezultate – FSE): Un program de asistență pentru căutarea unui loc de muncă cu o durată de 6 luni (denumit în continuare „operațiunea”) ar putea fi finanțat pe baza unor bareme standard de costuri unitare (de exemplu, 2 000 EUR/persoană) pentru fiecare dintre cei 20 de participanți la operațiunea în cauză care își găsește un loc de muncă și îl păstrează pentru o perioadă prestabilită, de exemplu, șase luni. Calcularea grantului maxim alocat pentru operațiune: $20 \text{ de persoane} \times 2\,000 \text{ EUR/loc de muncă ocupat} = 40\,000 \text{ EUR}$.

Costurile eligibile finale sunt calculate pe baza rezultatului real al operațiunii: dacă numai 17 persoane au fost plasate pe piața muncii și și-au păstrat locurile de muncă pentru perioada solicitată, costurile eligibile finale pe baza cărora va fi acordat grantul beneficiarului sunt $17 \times 2\,000 \text{ EUR} = 34\,000 \text{ EUR}$.

3.2. Caz specific de costuri cu personalul calculate pe oră

Articolul 68 alineatul (2) RDC introduce o regulă nouă pentru a facilita utilizarea costurilor unitare pe oră pentru calculul costurilor cu personalul⁽¹⁸⁾ aferente punerii în aplicare a unei operațiuni:

$$\text{Costuri cu personalul pe oră} = \frac{\text{cele mai recente costuri brute documentate aferente ocupării forței de muncă pentru un an}}{1720}$$

Cele 1 720 de ore reprezintă un „timp de lucru” standard anual, care poate fi utilizat direct, fără a mai fi necesar ca statul membru să efectueze alte calcule.

Cu toate acestea, numărătorul – cele mai recente costuri brute documentate aferente ocupării forței de muncă pentru un an – trebuie să fie justificat. În cazul unui proiect pus în aplicare pe parcursul mai multor ani, autoritatea de management poate alege să actualizeze costurile cu personalul pe oră odată ce sunt disponibile date noi sau să utilizeze același costuri pentru întreaga perioadă de implementare. În cazul în care perioada de implementare este deosebit de lungă, o bună practică ar fi să se stabilească etape intermediare în care pot fi revizuite costurile cu personalul (și acordul de finanțare în consecință).

Există cel puțin două posibilități pentru numărător în ceea ce privește costurile aferente persoanelor implicate într-o operațiune, după cum urmează:

1. Numărătorul vizează doar persoana care lucrează direct în cadrul operațiunii. Acesta poate să se bazeze pe salariul real al persoanei respective sau pe media costurilor de ocupare a forței de muncă aferente unui număr mai mare de angajați, care au același nivel de încadrare sau fac obiectul unor măsuri similare, care se corelează aproximativ cu nivelul de salarizare.
2. Numărătorul include salariul persoanei care lucrează direct în cadrul operațiunii și o parte din salariile personalului indirect (de exemplu, directorii cu salarii foarte mari care, în general, lucrează indirect pentru operațiunea respectivă) care poate fi alocată operațiunii (se vor aplica normele privind alocarea costurilor indirecte pentru o operațiune, de exemplu, utilizarea unui procentaj de repartizare justificat). Acesta poate cuprinde costurile de ocupare a forței de muncă aferente centrului de cost sau departamentului (care pune în aplicare operațiunea), în cazul în care nivelul de salarizare poate varia considerabil în cadrul grupului de angajați. Numărătorul va conduce la un barem standard pentru costuri unitare care include salariul persoanei care lucrează direct în cadrul operațiunii și o parte din salariile indirecte.

⁽¹⁸⁾ În conformitate cu definiția costurilor cu personalul, punctul 2.2.2, pagina 15.

Cu toate acestea, autoritățile de management ar trebui să cunoască faptul că opțiunea 2 ar putea să nu fie soluția cea mai practică. Ar fi mai indicat să se urmeze opțiunea 1 sau să se calculeze un cost cu personalul pe oră, care include toate costurile indirecte (pe baza unei rate forfetare) sau chiar toate celelalte costuri eligibile (costuri cu personalul pe oră complet încărcate).

Atunci când se utilizează această posibilitate, autoritățile de management trebuie să rețină că:

- „implementarea unei operațiuni” trebuie să fie înțeleasă ca acoperind toate etapele care intră în alcătuirea acesteia. Nu există nicio intenție de a exclude unele costuri cu personalul aferente anumitor măsuri specifice ale unei operațiuni;
- cerințele naționale de eligibilitate trebuie să specifice ceea ce este acoperit de costurile brute aferente ocupării forței de muncă pentru un an, ținând cont de practicile contabile uzuale (a se vedea punctul 5.2.1.3, [pagina 24](#));
- cel mai recent cost brut aferent ocupării forței de muncă pentru un an trebuie să fie justificat prin evidențe contabile,

rapoarte privind statele de plată etc. Informațiile de acest tip nu trebuie să facă obiectul unui audit *ex-ante*, dar trebuie să permită efectuarea unui audit;

- nu poate fi utilizată o metodă de calcul bazată pe datele istorice ale beneficiarului, având în vedere că regulamentul face referire la *cele mai recente* costuri brute documentate aferente ocupării forței de muncă pentru un an;
- cele mai recente costuri brute documentate aferente ocupării forței de muncă pentru un an presupun o perioadă de referință anterioară de un an (12 luni consecutive). Nu este posibil să se utilizeze datele referitoare la perioadele de după semnarea documentului care stabilește condițiile de acordare a sprijinului;
- numai orele lucrate ar trebui să fie utilizate pentru calcularea costurilor cu personalul eligibile. Concediul anual, de exemplu, este deja inclus în calculul cheltuielilor cu personalul pe oră.

Valoarea adăugată a acestei metodologii constă în faptul că cele 1 720 de ore nu pot fi puse la îndoială.

Exemplu (FEDR)

Anumite tipuri de proiecte care vizează IMM-urile din domeniul cercetării, dezvoltării și inovării implică adesea costuri cu personalul ca element cheie. Aplicarea baremelor standard de costuri unitare ca o opțiune reprezintă o simplificare binevenită pentru IMM-urile respective. Costul unitar al activităților este exprimat în acest caz ca o remunerație pe oră aplicată orelor lucrate efectiv de către personal. Acesta este definit în prealabil în documentul privind condițiile de acordare a sprijinului, care stabilește valoarea maximă a asistenței financiare ca numărul maxim admis de ore lucrate înmulțit cu costul unitar (costurile calculate aferente personalului implicat).

Pentru a acoperi costurile reale printr-o mai bună aproximare și pentru a lua în considerare distincțiile între regiuni și ramuri, costul pentru o unitate standard este definit ca un cost cu personalul pe oră în conformitate cu următoarea formulă:

Costul cu personalul pe oră = salariul anual brut (inclusiv impozitele legale) împărțit la numărul mediu legal de ore de lucru (luând în considerare concediul anual).

De exemplu: Costul cu personalul pe oră = 60 000 EUR / (1980 de ore – 190 de ore de concediu anual) = 60 000 / 1 790 = 33,52 EUR/oră.

Asistența financiară acordată pentru operațiune este calculată prin înmulțirea remunerației pe oră cu numărul real și verificat de ore lucrate. Prin urmare, IMM-urile sunt obligate să păstreze toate documentele justificative pentru orele lucrate de personal pentru proiect, iar autoritatea de management trebuie să păstreze toate documentele justificative pentru costurile cu personalul pe oră. În principiu, reducerea numărului de ore lucrate verificate conduce la diminuarea sumei finale care urmează să fie plătită.

Exemplu alternativ: *La fel ca mai sus, dar costurile cu personalul pe oră se bazează pe articolul 68 alineatul (2) RDC.*

Costul cu personalul pe oră = cel mai recent salariu brut documentat pentru un an (inclusiv impozitele legale) împărțit la 1 720 de ore.

De exemplu: Remunerația pe oră = 60 000 EUR / 1 720 ore = 60 000 / 1 720 = 34,88 EUR/oră.

4. SUME FORFETARE

4.1. Principii generale

În cazul sumelor forfetare, toate costurile eligibile sau o parte din costurile eligibile ale unei operațiuni sunt calculate pe baza unei sume forfetare prestabilite (stabilirea sumei forfetare ar trebui să fie justificată de autoritatea de management⁽¹⁹⁾), în conformitate cu anumite condiții contractuale predefinite cu privire la activități și/sau la rezultate. Grantul se plătește dacă sunt îndeplinite clauzele contractuale predefinite cu privire la activități și/sau la rezultate.

Posibilitatea de utilizare a sumei forfetare este o aplicare a principiului proporționalității care vizează diminuarea volumului de muncă administrativă pentru operațiunile la scară redusă și acordarea unui acces mai bun la fondurile ESI pentru ONG-uri (dar nu exclusiv ONG-uri). Acesta este motivul pentru care sumele forfetare care intră sub incidența articolului 67 alineatul (1) litera (c) RDC sunt limitate la 100 000 EUR din contribuția publică.

Suma menționată corespunde contribuției publice *plătite pentru sau de către beneficiar* pentru activitatea sprijinită prin

suma forfetară (cu excepția participării private, dacă este cazul). Aceasta nu include indemnizațiile sau salariile plătite *de un terț* în beneficiul participanților la o operațiune (a se vedea punctul 7.2.1, [pagina 41](#)).

Chiar dacă ar putea fi combinate mai multe sume forfetare pentru a acoperi diferitele categorii de costuri eligibile sau diferite proiecte în cadrul aceleiași operațiuni, totalul sumelor forfetare nu trebuie să depășească 100 000 EUR din contribuția publică pentru o anumită entitate care beneficiază de grantul sau de asistența rambursabilă în cauză. Cu toate acestea, în cadrul unui proiect, sumele forfetare care nu depășesc 100 000 EUR din contribuția publică ar putea fi combinate cu costurile reale și/sau cu alte opțiuni simplificate în materie de costuri pentru un total care ar putea depăși 100 000 EUR din contribuția publică.

Regimul sumelor forfetare ar putea fi utilizat, de asemenea, în cazul granturilor în care baremele standard de costuri unitare nu sunt o soluție adecvată, de exemplu producerea unui set de instrumente, organizarea unui seminar local la scară redusă etc.

4.2. Exemple de sume forfetare

Exemplu (FEDR)

Pentru a promova produsele locale, un grup de întreprinderi mici dorește să participe în comun la un târg comercial.

Având în vedere costul redus al operațiunii, autoritatea de management decide să utilizeze o sumă forfetară pentru calculul sprijinului public. În acest scop, grupul de întreprinderi este invitat să propună un buget care să cuprindă costurile pentru închirierea, amenajarea și gestionarea standului. Pe baza propunerii, este stabilită o sumă forfetară de 20 000 EUR. Plata către beneficiar se va efectua pe baza dovezii de participare la târg. Dovada bugetului convenit de 20 000 EUR trebuie să fie păstrată pentru audituri (verificarea calculului *ex-ante* al sumei forfetare).

⁽¹⁹⁾ Comitetul de monitorizare în caz de cooperare teritorială europeană.

Exemplu (FSE)

Un ONG care administrează o creșă solicită sprijin pentru lansarea unei noi activități. Organizația solicită o sumă forfetară, prezentând un proiect detaliat de buget pentru începerea activității și desfășurarea acesteia pe o perioadă de un an. Activitatea ar fi continuată în mod independent după primul an. De exemplu, suma forfetară ar acoperi cheltuielile cu salariul unei persoane responsabile de supravegherea copiilor timp de un an, amortizarea echipamentelor noi, cheltuielile de publicitate pentru noua activitate, costurile indirecte legate de gestionarea acesteia și costurile contabile, precum și costurile legate de alimentarea cu apă, electricitate, încălzire, chirie etc.).

Pe baza proiectului detaliat de buget și în comparație cu alte operațiuni similare, autoritatea de management acordă o sumă forfetară de 47 500 EUR care acoperă toate costurile. La sfârșitul operațiunii, suma este plătită ONG-ului pe baza rezultatelor, dacă un număr convențional de alți (10) copii au beneficiat de îngrijire. Prin urmare, nu este necesar să se justifice costurile reale suportate pentru desfășurarea activității.

Cu toate acestea, dacă au fost îngrijiți numai 9 copii, costurile eligibile vor fi zero și suma forfetară nu va fi plătită.

Exemplu (FSE)

Un ONG care se ocupă de problemele romilor solicită organizarea unui seminar la nivel local pentru a elabora un set de instrumente privind situația socială și economică a comunității rome dintr-o regiune a unui stat membru. Documentul care stabilește condițiile de acordare a sprijinului va conține un proiect de buget detaliat și obiectivele grantului, (1) organizarea seminarului și (2) elaborarea unui set de instrumente pentru a atrage atenția angajatorilor din regiune asupra problemelor specifice romilor.

Având în vedere dimensiunea și obiectivul operațiunii (operațiune la scară redusă, ale cărei costuri nu sunt ușor de cuantificat prin bareme standard de costuri unitare) și tipul beneficiarului (ONG local), autoritatea de management decide să utilizeze o sumă forfetară.

Pentru a calcula cuantumul sumei forfetare, autoritatea de management va solicita un proiect detaliat de buget pentru fiecare dintre operațiuni: după negocierea proiectului detaliat de buget, suma forfetară este stabilită la: 45 000 EUR pentru ambele proiecte – 25 000 EUR pentru seminar și 20 000 EUR pentru setul de instrumente.

Dacă sunt respectate cerințele din documentul care stabilește condițiile de acordare a sprijinului (organizarea seminarului, elaborarea setului de instrumente), la final va fi achitată suma de 45 000 EUR, reprezentând costurile eligibile. Documentul justificativ necesar pentru plata grantului (și ulterior pentru arhivare) va reprezenta dovada că seminarul a fost organizat și că a fost elaborat setul de instrumente complet în formă finală.

Dacă este realizat doar unul dintre proiecte (de exemplu, seminarul), grantul va fi redus cu partea aferentă (25 000 EUR), în funcție de ceea ce s-a convenit în documentul care stabilește condițiile de acordare a sprijinului.

Exemplu (FEADR): „Scheme de calitate pentru produse agricole și alimentare” (articolul 16)

Un grup de fermieri care au beneficiat de sprijin pentru a acoperi o nouă participare la o schemă de calitate recunoscută dorește să organizeze o activitate de promovare a propriilor produse. Autoritatea de management a calculat costul activității ca o sumă forfetară (de exemplu, 15 000 EUR/seminar cu minimum 50 de participanți). Grupul de fermieri trebuie să furnizeze dovezi cu privire la desfășurarea activității, precum și la numărul de participanți (cel puțin 50).

5. STABILIREA FINANȚĂRII FORFETARE, A BAREMELOR STANDARD DE COSTURI UNITARE ȘI A SUMELOR FORFETARE

Articolul 67 alineatul (5) din Regulamentul privind dispozițiile comune și articolul 14 alineatul (3) din Regulamentul FSE prevăd mai multe metode de calcul al costurilor simplificate: unele dintre acestea se bazează pe date statistice, altele pe date ale beneficiarilor sau pe elemente incluse în regulament. Unele oferă o flexibilitate ridicată, în timp ce altele oferă o securitate juridică puternică sau pot fi instituite cu o sarcină administrativă limitată.

Pentru opțiunile simplificate în materie de costuri, este important să se asigure o evaluare *ex-ante* adecvată și documentația aferentă metodei, dacă este necesar, întrucât **numai controlul realizărilor are loc ex-post**.

5.1. Trebuie să fie stabilite în avans⁽²⁰⁾

Este important ca prin documentul care stabilește condițiile de acordare a sprijinului să se comunice beneficiarilor cerințele exacte privind justificarea cheltuielilor declarate și produsele sau rezultatele specifice care trebuie realizate.

Prin urmare, opțiunile simplificate în materie de costuri trebuie să fie definite *ex-ante* și trebuie să fie incluse, de exemplu, în cererea de propuneri sau, **cel mai târziu, în documentul care stabilește condițiile de acordare a sprijinului**. Metodele și condițiile relevante ar trebui să fie incluse în normele naționale privind eligibilitatea aplicabile programului, la nivel național sau regional sau la nivelul specific programului. Aceasta înseamnă, de asemenea, că, după stabilirea baremelor standard de costuri unitare și a ratei sau a sumei (în cazul sumelor forfetare), acestea nu pot fi modificate în timpul sau ulterior implementării unei operațiuni, pentru a compensa o creștere a costurilor sau subutilizarea bugetului disponibil.

Având în vedere că opțiunile simplificate în materie de costuri trebuie să fie definite în prealabil, ar trebui să fie evitată o aplicare retroactivă pentru operațiunile care sunt deja implementate pe baza unor costuri reale, întrucât aceasta ar presupune un volum de muncă important pentru autoritățile naționale, în vederea asigurării egalității de tratament între beneficiari.

În mod excepțional, în cazul operațiunilor multianuale, este posibil să se stabilească conturile și activitățile corespunzătoare ale operațiunii după realizarea unei prime părți din aceasta și ulterior să se introducă opțiunea de finanțare forfetară, baremele standard de costuri unitare sau sumele forfetare pentru partea/perioada rămasă a operațiunii. În astfel de cazuri, perioada pentru care sunt declarate costurile reale ar trebui să fie clar separată de perioada pentru care costurile sunt declarate pe baza unor opțiuni simplificate în materie de costuri, evitând astfel dubla declarare a costurilor proiectului.

5.2. O metodă de calcul justă, echitabilă și verificabilă⁽²¹⁾

5.2.1. Principii generale

5.2.1.1. Trebuie să fie justă

Calculul trebuie să fie rezonabil, și anume bazat pe realitate și nu excesiv sau extrem.

Dacă în trecut a fost permis un anumit barem standard al costurilor unitare între 1 EUR și 2 EUR, serviciile Comisiei nu preconizează un barem de 7 EUR. Din acest punct de vedere, metoda utilizată pentru identificarea costului unitar, a ratei forfetare sau a sumei forfetare va avea o importanță deosebită. Autoritatea de management trebuie să fie în măsură să explice și să justifice alegerile făcute. O metodă de calcul justă „ideală” ar putea permite adaptarea ratelor la condiții sau la nevoi specifice. De exemplu, executarea unui proiect ar putea costa mai mult într-o regiune îndepărtată decât într-o regiune centrală, din cauza costurilor de transport mai ridicate; acest element ar trebui luat în considerare la stabilirea plății unei sume sau a unei rate forfetare pentru proiecte similare în două regiuni diferite.

În orice caz, costurile simplificate nu ar trebui utilizate în mod necorespunzător [de exemplu, rata forfetară calculată în conformitate cu articolul 67 alineatul (5) RDC nu ar trebui să conducă în mod sistematic la majorarea artificială a costurilor

⁽²⁰⁾ Articolul 67 alineatul (6) RDC.

⁽²¹⁾ Articolul 67 alineatul (5) litera (a) RDC.

operațiunii, iar operațiunile nu ar trebui divizate pentru a permite utilizarea sistematică a sumelor forfetare].

Obiectivul activității de audit va consta în analizarea bazei utilizate pentru stabilirea ratelor și a conformității ratelor stabilite în final cu baza respectivă.

5.2.1.2. Trebuie să fie echitabilă

Principala noțiune care stă la baza termenului „echitabil” este evitarea favorizării anumitor beneficiari sau operațiuni în detrimentul altora. Calculul baremelor standard de costuri unitare, al sumei forfetare sau al ratei forfetare trebuie să asigure tratamentul egal al beneficiarilor și/sau al operațiunilor.

De exemplu, ar putea fi vorba despre diferențe între rate sau sume, care nu sunt justificate prin caracteristicile obiective ale beneficiarilor sau ale operațiunilor sau prin obiective de politică precise.

Autoritățile de management și auditorii din cadrul autorității de audit și al Comisiei nu vor accepta metode de calcul care discriminează în mod nejustificat anumite grupuri de beneficiari sau tipuri de operațiuni.

5.2.1.3. Trebuie să fie verificabilă

Stabilirea ratelor fixe, a baremelor standard de costuri unitare sau a sumelor forfetare trebuie să se bazeze pe documente justificative, care pot fi verificate⁽²²⁾. Autoritatea de management trebuie să poată demonstra baza pe care a fost stabilită opțiunea simplificată în materie de costuri. Asigurarea conformității cu principiul bunei gestiuni financiare reprezintă un aspect esențial.

Organismul care stabilește metoda opțiunii simplificate în materie de costuri trebuie să justifice cu documente cel puțin următoarele aspecte:

- descrierea metodei de calcul, inclusiv măsurile cheie ale calculului;
- sursele datelor utilizate pentru analiză și calcule, inclusiv o evaluare a relevanței datelor pentru operațiunile avute în vedere, precum și o evaluare a calității datelor;
- calculul prin care se determină valoarea opțiunii simplificate în materie de costuri.

În cazul unei metode juste, echitabile și verificabile în conformitate cu articolul 67 alineatul (5) litera (a) RDC, stabilirea *ex nihilo* a opțiunilor simplificate în materie de costuri nu este acceptată.

5.2.2. Metodologii în practică

RDC prevede mai multe posibilități care îndeplinesc criteriile metodelor de calcul juste, echitabile și verificabile:

5.2.2.1. Utilizarea datelor „statistice” sau a altor informații obiective

Datele statistice sau alte informații obiective pot, de exemplu, să ia forma unor anchete, cereri de propuneri, evaluări comparative cu tipuri similare de operațiuni etc. Acest lucru va conduce, în general, la sisteme standard aplicabile mai multor operațiuni/beneficiari. De fapt, în experiența Comisiei, chiar dacă pot fi utilizate mai multe metode pentru stabilirea în avans a sumelor forfetare, a baremelor standard de costuri unitare sau a finanțării forfetare, cea mai frecventă dintre acestea este analiza statistică a datelor istorice. O sursă de date ar putea fi reprezentată de cheltuielile certificate în trecut. În cazul în care datele utilizate nu sunt certificate, acestea trebuie să fie verificate de autoritatea de management.

Ca o alternativă, ar putea fi introduse, de asemenea, cereri de propuneri: un stat membru publică în prealabil baza pe care va calcula granturile la rată forfetară și care este, de asemenea, *justă, echitabilă și verificabilă*. Acest lucru înseamnă că solicitantul trebuie să cunoască criteriile pe care se va baza grantul și faptul că respectivele criterii ar trebui să fie standardizate și să se aplice tuturor solicitanților pentru aceleași tipuri de proiecte.

De exemplu, în cazul unei cereri de propuneri, autoritatea de management ar trebui să fie în măsură să răspundă la întrebări precum: „Este cererea de propuneri completă și conține aceasta toate detaliile necesare? Sunt bine descrise și explicate în prealabil elementele necesare pentru a stabili suma forfetară? Verifică autoritatea de management dacă toate costurile incluse în proiectul de buget detaliat prezentat, de exemplu, sunt rezonabile și acceptabile în vederea stabilirii sumei forfetare în documentul care stabilește condițiile de acordare a sprijinului?”.

O altă soluție ar putea fi ca statul membru să stabilească o sumă forfetară pentru o activitate specifică și să publice cereri de propuneri pe baza sumei respective, acordând finanțare celor mai bune propuneri.

⁽²²⁾ În temeiul articolului 67 alineatul (5) litera (a) RDC, nu contează când a fost stabilită metoda; atât timp cât este în uz, aceasta trebuie să poată face obiectul unui audit.

5.2.2.2. Utilizarea datelor privind beneficiarii individuali⁽²³⁾

Metodologiile prezentate mai jos vor fi aplicate beneficiarilor. Cu toate acestea, având în vedere cerințele implicate în utilizarea de date privind beneficiarii, metodologiile reprezintă simplificări pentru beneficiarii care vor implementa mai multe proiecte pe parcursul perioadei de programare.

a) Datele istorice verificate privind beneficiarii individuali:

Aceasta va conduce la un sistem ad-hoc, care este specific beneficiarilor. Dacă este necesar, datele ar trebuie să acopere numai centrul de cost sau departamentul beneficiarului care are legătură cu operațiunea.

Metoda se bazează pe colectarea de date contabile din trecut de la beneficiar, în ceea ce privește costurile reale suportate pentru categoriile de costuri eligibile care intră sub incidența costurilor simplificate. În fapt, acest lucru presupune existența unui sistem contabil analitic acceptabil la nivel de beneficiar. De asemenea, aceasta presupune eliminarea oricăror cheltuieli neeligibile din calculele care stau la baza opțiunii simplificate în materie de costuri.

Atunci când o autoritate de management decide să utilizeze o astfel de metodă, aceasta ar trebui să descrie:

- categoriile de costuri vizate;
- metoda de calcul utilizată;
- lungimea seriei de date care urmează să fie obținută: trebuie să fie obținute date contabile **pentru cel puțin trei ani**, astfel încât să se identifice orice posibilă circumstanță excepțională care ar fi afectat costurile efective suportate într-un anumit an, precum și tendințele privind valoarea costurilor. Perioada de referință de trei ani este utilizată pentru a lua în considerare fluctuațiile anuale;
- quantumul de referință care urmează să fie aplicat, de exemplu, costurile medii pe parcursul perioadei de referință sau costurile înregistrate în ultimii ani;
- adaptări, dacă este cazul, care sunt necesare pentru a actualiza suma de referință.

b) Aplicarea practicilor obișnuite de contabilitate a costurilor utilizate de beneficiarii individuali:

Practicile obișnuite de contabilitate a costurilor sunt practici pe care beneficiarul le utilizează pentru a menține evidența tuturor activităților și finanțelor curente (care nu au legătură cu sprijinul din partea UE). Metodele respective ar trebui să fie conforme cu normele și standardele naționale de contabilitate. Durata de utilizare nu este esențială. O metodă contabilă nu este „obișnuită” dacă a fost personalizată pentru o anumită operațiune sau pentru sprijinul UE.

Este important să se facă o diferență între costurile reale și costurile determinate în conformitate cu practicile obișnuite de contabilitate a costurilor utilizate de beneficiarii individuali.

Astfel, „costurile suportate efectiv de către beneficiar” se referă la costurile calculate cât mai exact posibil, în mod normal, pe persoană fizică pe durata operațiunii. În practică, în ceea ce privește costurile cu personalul pe oră, se acceptă utilizarea orelor standard ca numărător (a se vedea, de exemplu, cele 1 720 de ore de la punctul 3.2, [pagina 19](#)), dar numărătorul în scopul calculării „costurilor efective” este reprezentat de totalul costurilor eligibile cu personalul pentru fiecare persoană alocată pe acțiune.

Poate fi calculat un cost pe oră, în conformitate cu practicile de contabilitate a costurilor utilizate de beneficiar, pe baza unei medii a costurilor de remunerare pentru un număr mai mare de angajați. Acesta este în mod normal un grad sau o măsură similară, care se corelează aproximativ cu nivelul de salarizare, dar poate fi, de asemenea, un centru de cost sau un departament (care are legătură cu operațiunea), în care nivelul de salarizare poate varia considerabil în cadrul grupului de angajați.

În consecință, valorile costurilor obținute prin aplicarea practicilor de contabilitate obișnuite se abat, în general, de la costurile reale. Acestea sunt, de asemenea, specifice beneficiarului (sau chiar specifice departamentului) pentru o anumită operațiune și o anumită perioadă – scurtă (datele utilizate se referă la un an).

Prin urmare, pentru a asigura egalitatea de tratament și faptul că grantul nu acoperă costuri neeligibile, documentul care stabilește condițiile de acordare a sprijinului prin care beneficiarilor li se permite să își utilizeze practicile de contabilitate a costurilor trebuie să prevadă condițiile minime. Condițiile minime vor avea ca obiectiv garantarea faptului că practicile de contabilitate a costurilor conduc teoretic și practic la un sistem just și echitabil. Acest lucru presupune existența unui sistem contabil analitic acceptabil la nivel de beneficiar. De asemenea, aceasta presupune eliminarea oricăror cheltuieli neeligibile din calculele efectuate.

c) Cerințe comune pentru utilizarea datelor privind beneficiarii individuali

În funcție de asigurarea obținută de autoritatea de management din sistemul intern de gestiune și de control al beneficiarului, ar putea fi necesar ca datele privind beneficiarii să fie certificate de un auditor extern sau, în cazul organismelor publice, de un contabil competent și independent, astfel încât să se asigure fiabilitatea datelor de referință utilizate de către autoritatea de management. Certificarea datelor istorice poate avea loc ca parte a auditurilor statutare sau

⁽²³⁾ Metodele care intră sub incidența prezentei secțiuni sunt cele prevăzute la articolul 67 alineatul (5) litera (a) punctele (ii) și (iii) RDC. Articolul 14 alineatul (3) din Regulamentul FSE nu intră sub incidența acestor cerințe.

a auditurilor contractuale. Orice certificare efectuată în acest mod necesită cunoștințe aprofundate din partea auditorului extern sau a contabilului independent despre Regulamentul privind dispozițiile comune în ceea ce privește, de exemplu, pista de audit, eligibilitatea costurilor subiacente și legea aplicabilă.

În cazul în care riscul de eroare sau de neregulă în datele contabile din trecut este considerat scăzut, metoda de calcul se poate baza pe date care nu au făcut obiectul unui audit *ex-ante*. Autoritatea de management ar trebui să fie în măsură să demonstreze, în mod obiectiv, că riscul este într-adevăr mic și motivele pentru care consideră că sistemul contabil al beneficiarului este fiabil, complet și exact. În orice caz, autoritatea de management va trebui să evalueze și să valideze datele privind beneficiarii individuali printr-o abordare de la caz la caz, cel mai târziu la momentul elaborării documentului care stabilește condițiile de acordare a sprijinului pentru beneficiar.

Metodele de acordare a sprijinului pentru fiecare beneficiar descrise mai sus necesită o evaluare atentă înainte de a fi puse în aplicare de autoritățile de management. Dezvoltarea unor astfel de sisteme *ad hoc* ar putea fi împovărătoare și, prin urmare, se recomandă autorităților de management să utilizeze sistemul numai în cazurile în care o parte semnificativă a programului (programelor) este implementată de către un beneficiar, de exemplu, un minister al educației, o universitate sau un serviciu public de ocupare a forței de muncă.

5.3. Utilizarea baremelor standard de costuri unitare, a sumelor forfetare și a ratelor forfetare din alte domenii

5.3.1. Din cadrul altor politici ale Uniunii

5.3.1.1. Articolul 67 alineatul (5) litera (b) RDC

Scopul principal al acestei metode este de a armoniza normele dintre politicile Uniunii. Se urmărește clarificarea faptului că, în cazul în care Comisia a elaborat deja costuri simplificate pentru un anumit tip de beneficiari și de operațiuni în cadrul unei politici a UE, nu este necesar ca statul membru/Comisia să își dubleze efortul în cadrul politicilor fondurilor ESI și poate să reutilizeze direct metoda respectivă și rezultatele sale.

Toate metodele UE aplicabile ar putea fi utilizate pentru operațiuni și beneficiari similari. Metodele care au fost puse în aplicare în perioada 2007-2013, dar au fost întrerupte după 2013, nu vor putea fi utilizate. În cazul în care metoda este modificată în timpul perioadei de programare, aceeași modificare ar trebui să se aplice proiectelor finanțate din fondurile ESI selectate după modificare.

În cazul în care reutilizează o metodă a UE existentă, autoritatea de management ar trebui să asigure și să justifice cu documente:

- că este reutilizată metoda în ansamblul său (de exemplu, definirea costurilor directe/indirecte, a cheltuielilor eligibile, a domeniului de aplicare), și nu numai rezultatul acesteia (procentul de X %);
- că metoda trebuie să fie aplicată unor tipuri similare de operațiuni și de beneficiari;
- trimiterea la metoda utilizată în alte politici ale UE.

5.3.1.2. Articolul 68 alineatul (1) litera (c) RDC

Articolele 20 și 21 din Regulamentul delegat (UE) nr. 480/2014 al Comisiei din 3 martie 2014⁽²⁴⁾ prevăd rate forfetare aplicabile pentru metodele de calcul al costurilor indirecte aplicate în alte politici ale Uniunii, precum și domeniul lor de aplicare în cadrul RDC:

- pentru Orizont 2020: Regulamentul delegat definește condițiile în care poate fi utilizată o rată forfetară de 25 % pentru costurile indirecte în cazul operațiunilor finanțate din fondurile ESI corespunzătoare posibilităților oferite de programul Orizont 2020⁽²⁵⁾. Trebuie să fie aplicate toate elementele relevante ale metodologiei de aplicare a ratei forfetare prevăzute în regulament. Costurile directe de subcontractare și costurile aferente resurselor puse la dispoziția terților, care nu sunt utilizate la sediul beneficiarului, precum și sprijinul financiar acordat terților trebuie să fie excluse din costurile pe baza cărora se va aplica rata pentru calcularea sumelor eligibile (excluse din costurile de tip 1).
- pentru LIFE: Regulamentul delegat stabilește condițiile în care proiecte similare cu LIFE pot să utilizeze rata forfetară de 7 % din costurile directe, în conformitate cu articolul 124 alineatul (4) din Regulamentul financiar.

În ambele cazuri, trebuie să se facă trimitere la Regulamentul delegat și la articolul relevant din documentul care stabilește condițiile de acordare a sprijinului.

⁽²⁴⁾ Regulamentul delegat (UE) nr. 480/2014 al Comisiei din 3 martie 2014 de completare a Regulamentului (UE) nr. 1303/2013 (JO L 138, 13.5.2014, p. 5).

⁽²⁵⁾ Articolul 29 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 1290/2013 de stabilire a normelor de participare și diseminare pentru „Programul-cadru pentru cercetare și inovare (2014-2020) – Orizont 2020”.

5.3.2. Din cadrul sistemelor de granturi ale statelor membre⁽²⁶⁾

Principiul este același ca pentru opțiunile utilizate în politicile Uniunii (a se vedea punctul 5.3.1, pagina 26). Cu toate acestea, în loc să fie o copie a metodelor Uniunii, aceasta este o copie a metodelor naționale: ratele, precum și costurile unitare sau sumele forfetare utilizate în cadrul sistemelor naționale de sprijin (cum ar fi bursele, diurnele) pot fi utilizate fără calcule suplimentare. Nu metodologia națională utilizată va face obiectul unor audituri, ci doar punerea sa în aplicare.

Toate metodele naționale aplicabile ar putea fi utilizate pentru operațiuni și beneficiari similari sprijiniți din fondurile ESI, **cu condiția ca metodele respective să fie utilizate, de asemenea, pentru operațiunile sprijinite exclusiv din fonduri naționale, în afara oricărui tip de sprijin din partea UE sau a ajutorului extern.** Cu alte cuvinte, metodele utilizate numai în scopul unui program finanțat din fonduri ESI nu sunt considerate metode naționale. Metodele utilizate pentru operațiunile naționale și pentru cele sprijinite de program sunt acceptabile.

De asemenea, metodele naționale care au fost întrerupte nu vor putea fi utilizate. În cazul în care metoda este modificată/întreruptă în timpul perioadei de programare, ar trebui să se aplice aceeași modificare, dar numai proiectelor finanțate din fondurile ESI *selectate* după modificare/întrerupere.

Ar putea fi utilizate, de asemenea, alte metode de calcul regionale sau locale, dar acestea trebuie să fie aplicate în zona geografică în care sunt utilizate.

În cazul în care reutilizează o metodă națională existentă, autoritatea de management ar trebui să asigure și să documenteze

aceleași informații care sunt necesare pentru reutilizarea unei metode UE:

- că este reutilizată metoda în ansamblul său (de exemplu și dacă este cazul, cheltuielile eligibile, domeniul de aplicare), și nu numai rezultatul acesteia (sumă forfetară în valoare de X EUR);
- că metoda se aplică în aceeași zonă geografică sau într-o zonă mai mică (în consecință, în cazul în care o metodologie se aplică într-o singură regiune, aceasta poate fi reutilizată de regiunea în cauză, dar nu de către o altă regiune a statului membru respectiv, în care metodologia națională nu este aplicabilă);
- că metoda trebuie să fie aplicată unor tipuri similare de operațiuni și de beneficiari;
- justificarea faptului că metoda respectivă este utilizată pentru operațiuni sprijinite exclusiv din fonduri naționale.

5.3.3. Cum se poate evalua dacă tipurile de operațiuni și de beneficiari sunt similare?

Articolul 67 alineatul (5) literele (b) și (c) RDC prevede posibilitatea ca un stat membru să reutilizeze metode de calcul existente și costuri unitare corespunzătoare, sume forfetare și rate forfetare aferente aplicabile unor tipuri similare existente de operațiuni și beneficiari. Ca principiu general, ar trebui să fie luate în considerare toate elementele metodei care ar putea avea un impact asupra costurilor unitare/sumei forfetare/ratei forfetare. În cazul în care o operațiune și beneficiarul său au fost eligibili în cadrul unui alt sistem, pot fi utilizate metoda de calcul existentă, precum și costurile unitare/ratele forfetare/sumele forfetare corespunzătoare ale celui alt sistem. În afară de aceasta, este necesară o examinare de la caz la caz.

⁽²⁶⁾ Articolul 67 alineatul (5) litera (c) RDC.

Exemplu (FEDR/FSE)

În domeniul cercetării, un regim forfetar sprijină colaborarea în rețea între universități, cu condiția ca operațiunea să vizeze universități din cel puțin 3 state membre care au tipărit cel puțin 10 publicații în ultimii trei ani. Criteriul bazat pe numărul de publicații nu are niciun impact asupra ratei forfetare, spre deosebire de celelalte criterii: cercetare, colaborare în rețea, universități din cel puțin 3 state membre. Pentru operațiunile care îndeplinesc aceste criterii, poate fi utilizată aceeași metodă.

5.4. Utilizarea ratelor prevăzute de RDC sau de normele specifice fondurilor⁽²⁷⁾

RDC și normele specifice fondurilor prevăd un număr de rate concepute pentru a oferi statelor membre o serie de sisteme „gata de utilizare”. Intenția este de a asigura o securitate juridică maximă și de a reduce volumul de muncă inițial sau nevoia de informații disponibile pentru a constitui sistemul, întrucât nu există o cerință de efectuare a unui calcul pentru a determina ratele aplicabile. Cu toate acestea, astfel de metode sunt lipsite de flexibilitate și nu sunt potrivite pentru toate tipurile de operațiuni.

Metoda stabilită în temeiul articolului 68 alineatul (1) litera (b) RDC este valabilă pentru cele cinci fonduri ESI: pentru operațiunile care generează costuri indirecte, costurile indirecte pot fi calculate ca 15 % din costurile directe cu personalul eligibile. Rata respectivă este o rată maximă. Statele membre pot utiliza rata respectivă sau rate mai mici fără a fi necesar să efectueze un calcul specific. Cu toate acestea, în cazul în care autoritatea de management decide să nu aplice aceeași rată tuturor beneficiarilor, aceasta ar trebui să fie în măsură să dovedească că a fost respectat principiul egalității de tratament. Aceeași cerință se aplică articolului 14 alineatul (2) din

Regulamentul FSE și articolului 19 din Regulamentul CTE (a se vedea, de asemenea, punctul 2.2.3, pagina 17).

5.5. Adaptarea ratei forfetare pentru costuri indirecte, sume forfetare și bareme standard de costuri unitare

Articolul 67 RDC nu prevede nicio dispoziție privind adaptarea costurilor simplificate. Prin urmare, adaptarea nu este obligatorie. Cu toate acestea, autoritatea de management poate să considere necesară adaptarea costurilor simplificate cu ocazia lansării unei noi cereri de propuneri sau poate să procedeze astfel în mod periodic pentru a ține cont de o indexare sau de schimbările economice, de exemplu, în ceea ce privește costurile energiei, nivelurile salariilor etc. Comisia propune prevederea în metodologie a unor adaptări automate (bazate pe inflație sau evoluția salariilor, de exemplu).

Ratele adaptate ar trebui să se aplice numai pentru proiectele care urmează să fie implementate în viitor, nu retroactiv.

Pentru orice revizuire care are loc, ar trebui să existe documente justificative corespunzătoare care să explice ratele adaptate sau sumele disponibile la autoritatea de management.

⁽²⁷⁾ Articolul 67 alineatul (5) litera (d) RDC.

5.6. Metode specifice pentru determinarea sumelor stabilite în conformitate cu normele specifice fondurilor

Articolul 67 alineatul (5) RDC definește patru modalități de stabilire a opțiunilor simplificate în materie de costuri și prevede, de asemenea, că reglementările specifice fondurilor pot stabili metode suplimentare.

Norme specifice FSE

Articolul 14 alineatul (3) din Regulamentul FSE adaugă o posibilitate specifică pentru FSE, care implică calcularea prin referire la un proiect de buget, în cazul granturilor și al asistenței rambursabile cu o valoare a sprijinului public mai mică de 100 000 EUR. Suma respectivă trebuie să fie considerată ca sprijinul public maxim care poate fi plătit beneficiarului, astfel cum este specificat în documentul care stabilește condițiile de acordare a sprijinului pentru beneficiar (a se vedea punctul 7.2.2, [pagina 42](#)). Suma nu include nici contribuția publică furnizată de beneficiar, dacă este cazul, nici indemnizațiile sau salariile plătite de un terț în beneficiul participanților la o operațiune.

Această posibilitate foarte flexibilă este concepută pentru a facilita implementarea a utilizării obligatorii a opțiunilor simplificate în materie de costuri pentru operațiuni la scară redusă finanțate din FSE. În fapt, metoda permite calcularea anumitor costuri simplificate, chiar dacă nu există un sistem general sau operațiunea este foarte specifică. Proiectul de buget va fi utilizat pentru a calcula costurile simplificate specifice legate de operațiunea sau proiectul în cauză. Bugetul va fi arhivat de autoritatea de management ca document justificativ pentru costurile simplificate utilizate. Gestiunea financiară, verificarea gestionării operațiunii/proiectului se va baza numai pe opțiuni simplificate în materie de costuri, nu pe buget în sine.

Bugetul ar trebui să fie evaluat pe aceeași bază precum în cazul utilizării de costuri reale. În acest sens, se recomandă ca autoritățile de management să stabilească parametri sau niveluri maxime de costuri care sunt utilizate pentru a compara cel puțin cele mai importante costuri bugetate prin raportare la parametrii respectivi. Lipsa unor astfel de parametri sau de niveluri maxime de costuri ar face dificilă asigurarea egalității de tratament și a respectării bunei gestiuni financiare pentru orice autoritate de management. Chiar dacă acest lucru este recomandat, atunci când se evaluează bugetul, nu va fi necesar ca autoritatea de management să compare proiectul de buget detaliat propus de potențialul beneficiar cu operațiuni comparabile.

Proiectul de buget și documentele justificative care demonstrează că autoritatea de management a evaluat bugetul ar trebui să fie arhivate de autoritatea de management împreună cu documentele aferente proiectului finanțat. Proiectul de buget nu face parte din documentul încheiat între autoritatea de management și beneficiar privind stabilirea normelor aplicabile.

Atunci când același beneficiar primește sprijin de mai multe ori, se recomandă compararea proiectului de buget detaliat cu operațiuni finanțate anterior.

Exemplu de utilizare a proiectului de buget (specific pentru FSE)

Un beneficiar intenționează să organizeze un seminar pentru 50 de participanți în scopul prezentării unor instrumente noi de implementare.

Personalul alocă timp pentru planificarea și organizarea evenimentului, a fost închiriată o sală, participă o serie de vorbitori din străinătate și va trebui publicat un raport al desfășurării evenimentului. Există, de asemenea, costuri indirecte legate de personal (costuri pentru contabil, director etc.) și electricitate, facturi telefonice, asistență IT etc.

Proiectul de buget ia următoarea formă⁽²⁸⁾:

<i>Total costuri directe</i>	45 000	<i>Total costuri indirecte</i>	7 000
Costuri directe cu personalul	30 000	Costuri indirecte cu personalul	4 000
Costuri de închiriere a sălii	4 000	Electricitate, servicii de telefonie	3 000
Costuri de transport	5 000		
Masă	1 000		
Informare / Publicitate	5 000		

Proiectul de buget este discutat și convenit între autoritatea de management și beneficiar. Calculul opțiunii simplificate în materie de costuri se va baza pe datele convenite.

Autoritatea de management poate decide să calculeze grantul pe baza unui cost unitar, în funcție de numărul de participanți la seminar: cost unitar = 52 000 EUR/50 = 1 040 EUR/participant.

Documentul încheiat între autoritatea de management și beneficiar privind stabilirea normelor aplicabile trebuie să definească baremele standard de costuri unitare (ce înseamnă un participant), numărul maxim (minim) de participanți, cum se justifică acesta și costul unitar aferent (1 040 EUR).

De asemenea, în documentul care stabilește condițiile de acordare a sprijinului ar trebui să se facă trimitere la articolul 14 alineatul (3) din Regulamentul FSE.

⁽²⁸⁾ **Atenție:** Proiectul de buget de mai jos este doar cu scop ilustrativ. Acesta nu ar trebui să fie considerat un proiect de buget suficient de detaliat.

6. CONSECINȚE PENTRU SISTEMUL DE GESTIUNE ȘI DE CONTROL

6.1. Necesitatea unei abordări comune în ceea ce privește auditul și controlul

Din punct de vedere al auditului și al controlului, dispozițiile cu privire la opțiunile simplificate în materie de costuri reprezintă o abatere de la principiul costurilor reale. Finanțarea forfetară sau baremele standard de costuri unitare și sumele forfetare implică aproximări *ex-ante* ale costurilor bazate, de exemplu, pe medii și studii privind datele istorice sau prețurile de pe piață. În cazul unor astfel de rate fixe, se înțelege că, prin definiție, costurile suportate pentru operațiunea sprijinită sunt supracompensate sau „subcompensate”. Cei care se ocupă de verificările de gestiune și auditorii vor trebui să se concentreze mai mult pe rezultatele proiectelor, mai degrabă decât pe resursele și costurile acestora.

Prezentele orientări au scopul de a face abordarea de audit și de control a Comisiei cât mai transparentă posibil în ceea ce privește noile costuri simplificate, în scopul de a oferi statelor membre, și anume autorităților de management, autorităților de certificare, autorităților de audit, organismelor intermediare și beneficiarilor, încrederea că pot continua aplicarea acestor concepte fără ezitare și incertitudine.

Este la fel de important ca autoritățile naționale și Comisia să mențină o abordare comună în ceea ce privește auditul și controlul finanțării forfetare, al baremelor standard de costuri unitare și al sumelor forfetare, în vederea asigurării unui tratament uniform atunci când se extrag concluzii asupra legalității și regularității cheltuielilor declarate. Din acest motiv, autoritățile din statele membre sunt încurajate să utilizeze aceeași abordare atunci când verifică și supun unui audit opțiunile simplificate în materie de costuri.

6.2. Abordarea generală privind controlul și auditul opțiunilor simplificate în materie de costuri

În cazul în care sunt utilizate costuri simplificate în vederea stabilirii legalității și a regularității cheltuielilor, responsabilii de verificările de gestiune și de audit nu vor verifica costurile reale care stau la baza categoriilor de cheltuieli calculate pe bază de rată forfetară, bareme standard de costuri unitare sau sume forfetare. Comisia și autoritățile naționale vor verifica calculul costurilor operațiunilor și vor efectua audituri având ca obiect legalitatea și regularitatea. Cu toate acestea, auditurile vor fi efectuate în mod diferit, în funcție de metoda de calcul

utilizată pentru a stabili costurile simplificate și nu pe bază de documente financiare justificative pe proiect.

Atât timp cât statul membru a pus în aplicare o metodologie stabilită în conformitate cu dispozițiile articolelor 67 și 68 RDC, luând în considerare recomandările și cele mai bune practici prevăzute în prezentele orientări, și nu există indicii de fraudă sau de abuz⁽²⁹⁾, Comisia nu va pune sub semnul întrebării sistemul aplicat.

Metodologia de audit și de control care va fi aplicată în cazurile în care se utilizează finanțarea forfetară, baremele standard de costuri unitare și sumele forfetare va consta în următoarele verificări:

1. verificarea metodei de calcul pentru stabilirea finanțării forfetare (a se vedea capitolul 2, [pagina 15](#)), a baremelor standard de costuri unitare (a se vedea capitolul 3, [pagina 18](#)) sau a sumelor forfetare (a se vedea capitolul 4, [pagina 21](#)), care ar trebui stabilite în funcție de una sau mai multe dintre metodele prevăzute la articolul 67 alineatul (5) RDC (a se vedea capitolul 5, [pagina 23](#)). Verificarea ar putea avea loc la nivelul autorității de management și/sau la nivel de beneficiar [pentru sistemele bazate pe datele proprii ale beneficiarilor, în conformitate cu articolul 67 alineatul (5) litera (a) punctele (ii) și (iii)]. Verificările ar putea varia în funcție de metoda aleasă și vor fi limitate la definirea categoriilor de costuri în cazul aplicării articolului 68 alineatul (1) litera (b) RDC, a articolului 14 alineatul (2) din Regulamentul FSE și a articolului 19 din Regulamentul CTE. Controlul *ex-ante* și auditul metodelor de calcul pe baza datelor privind beneficiarul (date istorice, practici contabile uzuale) prezintă unele elemente specifice (a se vedea punctul 5.2.2.2.c, [pagina 25](#));
2. verificarea aplicării corecte a metodei stabilite prin examinarea realizărilor/rezultatelor proiectului, în cazul costurilor unitare și al sumelor forfetare;
3. în cazul finanțării forfetare, verificarea pe baza principiului „costului real” a categoriilor de costuri eligibile pentru care se aplică rata (sau a calculării lor, dacă sunt utilizate alte opțiuni simplificate în materie de costuri în acest sens) și, dacă este cazul, a altor categorii de costuri eligibile care nu sunt luate în considerare în cadrul sistemului de finanțare forfetară.

⁽²⁹⁾ De exemplu, incidente sau practici incompatibile cu practicile acceptate și solide, astfel cum sunt cele descrise în prezentele orientări.

Utilizarea opțiunilor simplificate în materie de costuri nu implică renunțarea la obligația de a respecta pe deplin toate normele naționale și ale Uniunii aplicabile în domenii precum publicitatea, achizițiile publice, egalitatea de șanse, mediu durabil, ajutoare de stat etc. (a se vedea punctul 1.6.2, pagina 12). În cazul finanțării forfetare, categoriile de costuri justificate pe baza costurilor reale pentru a calcula alte categorii de costuri nu sunt considerate ca utilizând opțiuni simplificate în materie de costuri.

Auditurile tematice orizontale privind respectarea normelor aplicabile ar putea analiza, de asemenea, procedurile urmate pentru achizițiile publice în cazul în care o evaluare a riscurilor stabilește un risc specific de nereguli⁽³⁰⁾, dar numai pentru a verifica dacă procedurile de achiziții publice au fost respectate, nu pentru a supune unui audit sumele plătite. Dacă se observă încălcări ale procedurilor de achiziții publice, impactul exact la nivel operațional ar putea fi dificil sau chiar imposibil de cuantificat; cu toate acestea, ar putea fi aplicată o corecție forfetară și ar putea fi inițiată de către Comisie o procedură de constatare a neîndeplinirii obligațiilor. Se preconizează, de asemenea, că autoritățile de management vor lua măsuri în cazul în care vor constata astfel de încălcări ale obligațiilor.

Atunci când auditează metoda de calcul, Comisia se va concentra pe verificarea îndeplinirii diferitelor condiții și nu va pune la îndoială motivele pentru selectarea unei metode specifice în detrimentul alteia. Autoritatea de management ar trebui să mențină o evidență adecvată a metodei de calcul și ar trebui să fie în măsură să demonstreze pe ce bază au fost decise sumele forfetare, baremele standard de costuri unitare sau sumele forfetare. Evidențele ținute pentru documentarea metodei de calcul trebuie să respecte cerințele prevăzute la articolul 140 RDC⁽³¹⁾ și la articolul 49 din Regulamentul (UE) nr. 1306/2013⁽³²⁾.

În cazul combinării opțiunilor, pe lângă verificările necesare pentru fiecare tip de „costuri simplificate” descrise în capitolele anterioare, responsabilii pentru verificările de gestiune și de audit trebuie să verifice dacă metodologiile utilizate asigură că anumite părți din cheltuielile aferente unei operațiuni nu au fost plătite utilizând mai multe tipuri de opțiuni, determinând astfel o dublă declarare a costurilor.

6.3. Consecințe în materie de gestiune financiară...

6.3.1. Dispoziții generale

Atunci când se utilizează o rată forfetară, un cost unitar sau o sumă forfetară, nu este necesar să se justifice costurile reale ale categoriilor de cheltuieli acoperite de costurile simplificate, inclusiv, dacă este cazul, deprecierea și contribuțiile în natură. Într-adevăr, contribuțiile în natură, astfel cum sunt definite la articolul 69 RDC, pot fi luate în considerare pentru calcularea valorii unei rate forfetare, a unui barem standard de costuri unitare sau a unei sume forfetare. Cu toate acestea, atunci când se aplică opțiunea simplificată în materie de costuri, nu este necesar să se verifice existența contribuțiilor în natură care stau la bază și, în consecință, îndeplinirea dispozițiilor prevăzute la articolului 69 RDC.

Atunci când se utilizează costuri unitare sau sume forfetare:

- baza de calculare a costurilor unitare sau a sumelor forfetare utilizate într-o operațiune trebuie să fie clară și să se refere la una sau mai multe dintre metodele prevăzute la articolul 67 alineatul (5) RDC;
- având în vedere că plățile vor fi calculate pe baza cantităților/realizărilor unei operațiuni, este esențial să se obțină asigurări că activitățile sau rezultatele pretinse au fost realizate efectiv. În special, cantitățile declarate/dovada finalizării operațiunii trebuie să fie certificate de către beneficiar, justificate și arhivate în vederea unor verificări și a unor audituri viitoare. Verificările efectuate de organismele intermediare, de autoritățile de management sau de auditori vor necesita documente justificative care să dovedească cantitățile declarate de beneficiar. Aceasta înseamnă că obiectul verificărilor, în conformitate cu articolul 125 alineatul (4) litera (a) RDC⁽³³⁾ și cu articolului 58 din Regulamentul (UE) nr. 1306/2013⁽³⁴⁾, va varia, în special pentru operațiunile „intangibile”, de la predominanța verificărilor financiare (justificarea costurilor reale, precum și furnizarea de elemente concordante care să demonstreze că operațiunea a avut loc) la aspecte tehnice și fizice ale operațiunilor, **acordând o atenție deosebită controalelor la fața locului în timpul implementării.**

⁽³⁰⁾ Factorii de declanșare pentru verificarea achizițiilor publice ar putea fi articolele din presă, denunțătorii, Arachne etc.

⁽³¹⁾ Aplicabile pentru FSE, FEDER, FC și FEPAM.

⁽³²⁾ Aplicabile pentru FEADR.

⁽³³⁾ Aplicabile pentru FSE, FEDER, FC și FEPAM.

⁽³⁴⁾ Aplicabile pentru FEADR.

În astfel de condiții, costurile **calculate și rambursate pe baza unui cost unitar/a unei sume forfetare sunt considerate a fi cheltuieli dovedite la fel precum în cazul costurilor reale însoțite de facturi.**

Norme specifice FSE

În ceea ce privește posibilitatea de a utiliza opțiuni simplificate în materie de costuri pentru indemnizațiile și salariile plătite de către un terț [articolul 13 alineatul (5) din Regulamentul FSE], salariile sau indemnizațiile respective sunt bazate în general pe costuri unitare stabilite de normele naționale și, prin urmare, implică opțiuni simplificate în materie de costuri. Prin urmare, costurile calculate pe baza costurilor simplificate vor fi plătite de către terț, în conformitate cu articolul 67 alineatul (5) litera (c) RDC. Prin urmare, dispozițiile articolului 13 alineatul (5) din Regulamentul FSE nu împiedică terțul să utilizeze opțiunile simplificate în materie de costuri și să îi fie rambursate pe această bază.

Cu toate acestea, în cazul în care indemnizațiile și salariile plătite de un terț nu se bazează pe opțiuni simplificate în materie de costuri, este posibil să se determine un cost simplificat pe baza unei metodologii juste, echitabile și verificabile [articolul 67 alineatul (5) litera (a) RDC]. Acest lucru înseamnă că, la nivel individual, este posibil ca opțiunea simplificată în materie de costuri să depășească suma suportată de terț. Cu toate acestea, în medie, suma plătită pe baza costurilor simplificate nu va depăși suma suportată de către terț, care este conformă cu articolul 13 alineatul (5) din Regulamentul FSE.

6.3.2. ... privind sistemul de finanțare forfetară

Cu toate acestea, simplificarea justificării categoriilor de costuri calculate presupune **verificarea atentă a celorlalte categorii de costuri, în conformitate cu** documentul care stabilește condițiile de acordare a sprijinului. Verificarea vizează să justifice suma categoriilor de costuri calculate și constituie o parte a controalelor de gestiune [articolul 125 alineatul (4) litera (a) RDC⁽³⁵⁾ și articolul 59 din Regulamentul (UE) nr. 1306/2013].

Orice reducere a sumei acceptate în urma acestor verificări pentru categoriile de costuri eligibile la care se aplică rata forfetară (de exemplu, în ceea ce privește bugetul estimat sau ca urmare a unei corecții financiare) va afecta în mod proporțional suma acceptată pentru categoriile de rată forfetară calculate.

6.3.3. ... privind certificarea cheltuielilor

Opțiunile simplificate în materie de costuri determină modificări ale conceptului de cheltuieli „plătite” de beneficiari care trebuie să fie certificate în declarația de cheltuieli. Statele membre au în continuare posibilitatea de a efectua plăți în avans către beneficiari, pe lângă plățile intermediare sau plata finală, însă definiția plății în avans va fi diferită.

De exemplu, în cazul unei rate forfetare pentru costurile indirecte, costurile indirecte sunt considerate ca fiind „plătite” în proporție corespunzătoare din costurile directe: dacă 45 % din

costurile directe sunt plătite de beneficiar, se poate considera că sunt plătite 45 % din costurile indirecte (în orice caz, fără ca acestea să depășească 25 % din costurile directe). Invers, atunci când majoritatea „costurilor indirecte” sunt plătite în avans, fără să fi fost suportate costurile directe subiacente, acestea ar trebui considerate neeligibile pentru a fi certificate Comisiei la momentul declarării cheltuielilor aferente, întrucât s-ar considera că acestea reprezintă o plată în avans către beneficiar.

De asemenea, în cazul baremelor standard de costuri unitare și al sumelor forfetare, nu există „cheltuieli plătite” în sensul obișnuit al termenului. „Cheltuielile plătite” vor fi calculate pe baza cantităților declarate și certificate și nu pe baza plăților efectuate către beneficiari. Chiar dacă acestea ar putea să coincidă, cheltuielile care vor fi certificate Comisiei se calculează pe baza cantităților certificate și nu pe baza plăților efectuate către beneficiar.

De exemplu, plățile către beneficiari ar putea fi efectuate lunar (1/10 din grant, în fiecare lună, timp de 9 luni + plata finală), fără nicio justificare a cantităților, cu excepția plății finale. Un astfel de sistem ar trebui considerat acceptabil, însă plățile lunare sunt considerate plăți în avans și nu trebuie certificate Comisiei [cu excepția ajutoarelor de stat, în conformitate cu dispozițiile articolului 131 alineatul (4) RDC⁽³⁶⁾ și ale articolului 63 din Regulamentul (UE) nr. 1305/2013⁽³⁷⁾]. Pentru declararea cheltuielilor aferente operațiunii, autoritățile naționale ar trebui să aștepte plata finală, când cantitățile sunt certificate și verificate.

⁽³⁵⁾ Aplicabile pentru FSE, FEDER, FC și FEPAM.

⁽³⁶⁾ Aplicabile pentru FSE, FEDER, FC și FEPAM.

⁽³⁷⁾ Aplicabile pentru FEADR.

6.4. Aspecte cheie pentru autoritatea de management

6.4.1. ... privind sistemul de finanțare forfetară

Autoritățile de management care utilizează rate forfetare trebuie să acorde o atenție deosebită următoarelor aspecte:

6.4.1.1. Definițiile categoriilor de cheltuieli

Definițiile trebuie să fie clare pentru toate părțile interesate din cadrul sistemului și nu trebuie să existe nicio suprapunere între acestea. De asemenea, nu trebuie să existe nicio suprapunere între costurile simplificate și costurile reale. Comisia a oferit o definiție largă a costurilor directe/indirecte și a costurilor cu personalul, dar definițiile trebuie să fie transpuse de către autoritatea de management în contextul național sau la nivel de program.

6.4.1.2. Utilizarea experienței curente

Mai multe programe utilizează deja ratele forfetare pentru a calcula costurile indirecte. Pentru FSE și FEADR, unele dintre sisteme au fost evaluate și aprobate de către serviciile Comisiei în cursul perioadei de programare 2007-2013. În cazul în care noile programe utilizează același sistem și continuă să sprijine aceleași tipuri de operațiuni în aceeași zonă geografică, serviciile Comisiei vor lua în considerare aprobarea *ex-ante* acordată pentru perioada 2007-2013, printr-o scrisoare semnată de direcția generală competentă, ca fiind valabilă pentru perioada 2014-2020.

În unele cazuri, rezultatele lucrărilor de pregătire în vederea determinării ratei forfetare pentru costurile indirecte au depășit pragul de 20 % aferent perioadei 2007-2013, fiind de exemplu, de 30 %. Trebuie remarcat faptul că serviciile Comisiei

au convenit, printre altele, o rată forfetară maximă limitată la 20 %: prin urmare, chiar dacă serviciile Comisiei au considerat că, prin calculele efectuate, statul membru ar fi trebuit să obțină o rată de 22 % în loc de 30 %, acestea nu au putut să aprobe decât o rată de 20 %. Prin urmare, în cazul în care un stat membru decide să utilizeze calculul ratei forfetare aferent perioadei 2007-2013 pentru a majora o rată forfetară pentru costurile indirecte deoarece a obținut un rezultat de 30 %, aprobarea serviciilor Comisiei pentru rata în sine nu este aplicabilă. De asemenea, în cazul în care un stat membru decide să își adapteze rata forfetară pentru costuri indirecte în scopul de a lua în considerare o majorare a anumitor categorii de costuri, adaptarea metodologiei va fi responsabilitatea statului membru respectiv.

6.4.2. ... privind costurile unitare

Atunci când o autoritate de management decide să utilizeze bareme standard de costuri unitare, aceasta va trebui să acorde o atenție specială următoarelor aspecte:

6.4.2.1. Corelație între cantitățile realizate și plăți

Atunci când cantitățile declarate sunt în scădere (în comparație cu valoarea maximă stabilită inițial), costurile eligibile vor scădea, „indiferent” de costul real subiacent al operațiunii.

Cu toate acestea, sistemul de gestiune trebuie să fie, de asemenea, în măsură să facă diferența între cazurile în care obiectivele cantitative (indiferent dacă sunt bazate pe activități sau pe rezultate) nu sunt îndeplinite din cauza unor factori externi care nu depind de controlul beneficiarului, mai degrabă decât din cauza beneficiarului. Astfel de „excepții”, desigur, trebuie să fie **clar definite ex-ante** în documentul care stabilește condițiile de acordare a sprijinului sau într-un act cu efect juridic echivalent și să fie stabilite pentru toate operațiunile similare.

Exemplu (FSE)

În cazul în care plata se efectuează pe bază de „ore x cursanți”, costurile nu ar trebui să fie reduse din cauza absenței motivate a participanților, de exemplu, din cauza bolii. De asemenea, documentul care stabilește condițiile de acordare a sprijinului ar trebui să clarifice numărul maxim de absențe permise, numărul minim de ore de formare care trebuie să fie justificat pentru ca un cursant să rămână eligibil, tipul programului de formare (participarea obligatorie de la începutul formării, înlocuirea cursanților care părăsesc programul de formare etc.).

6.4.2.2. Justificarea cantităților declarate

De asemenea, trebuie subliniat faptul că unele tipuri de bareme standard de costuri unitare pot fi mai greu de justificat decât

altele. Prin urmare, alegerea costului unitar care urmează să fie utilizat va avea un impact important în ceea ce privește simplificarea, volumul de muncă administrativă și riscul de erori pentru autoritatea de management și beneficiari.

Exemplu (FSE)

În cazul în care costurile unitare sunt destinate calculării costurilor aferente numărului de persoane care obțin un loc de muncă și îl păstrează pentru o perioadă convenită, singurele documente justificative necesare constau în dovada eligibilității persoanei în cauză pe baza unor criterii de eligibilitate predefinite, dovada angajării inițiale a persoanei respective și a activității sale în muncă pe parcursul a cel puțin 6 luni. Aceste tipuri de bareme sunt orientate în mod clar spre „rezultate” și mai ușor de justificat, dar acoperă doar un aspect al operațiunii.

6.4.2.3. Alegerea baremelor standard de costuri unitare

Ca principiu general, alegerea baremelor standard de costuri unitare ar trebui să reflecte activitatea (*activitățile*) tipului de operațiune finanțată. Nu este oportun să se calculeze costurile tuturor operațiunilor în conformitate cu un anumit rezultat dacă activitatea finanțată nu este legată direct de rezultatul respectiv, în timp ce rezultatul ar putea fi afectat de multe alte evenimente externe.

Un sistem „bazat doar pe rezultate” al baremelor standard de costuri unitare se poate dovedi deosebit de riscant. Dacă o parte din rezultat nu depinde de realizările și de calitatea operațiunii, există un risc de plată necorespunzătoare a operațiunilor și a beneficiarilor. Acesta este deosebit de relevant în cazul operațiunilor dedicate grupurilor vulnerabile: rezultatele preconizate sunt în general scăzute.

În același timp, autoritățile de management trebuie să fie atente la „calitatea” indicatorilor proprii. De exemplu, în cazul în care costurile de formare sunt acoperite exclusiv de bareme standard de costuri unitare definite ca numărul de participanți care se înscriu la curs, nu există niciun stimulente de calitate. O astfel de practică nu ar respecta principiul bunei gestiuni financiare. Într-adevăr, beneficiarul ar putea să primească rambursarea integrală în prima zi de formare, în timp ce toți participanții ar putea să se retragă a doua zi din cauza unor alocări insuficiente a mijloacelor. Prin urmare, indicatorul ar trebui să fie modificat sau definit astfel încât să acopere plățile pentru participanții care urmează cursul de formare pentru o perioadă prestabilită (suficient de îndelungată).

Orice sistem de finanțare bazat pe astfel de rezultate ar condiționa beneficiarul să aleagă între următoarele opțiuni:

- să refuze implementarea operațiunii cu un astfel de sistem de finanțare;
 - să implementeze operațiunea știind dinainte că va pierde bani dacă nu poate identifica surse suplimentare de finanțare (risc de dublă finanțare);
- sau
- să selecteze cei mai buni participanți (alegându-i pe cei mai capabili să realizeze rezultate impuse) sau să coboare standardele pentru a ajunge la rezultatele preconizate.

În cele din urmă, alegerea baremelor standard de costuri unitare ar putea permite beneficiarului să își acopere costurile fixe, în comparație cu costurile variabile legate de participarea efectivă a cursanților sau a persoanelor (a se vedea punctul 7.1, [pagina 40](#) privind combinarea opțiunilor).

În concluzie, alegerea baremelor standard de costuri unitare adecvate de către autoritățile de management va fi foarte importantă și ar trebui să ia în considerare toate avantajele și dezavantajele potențiale. **Un barem standard ideal de costuri unitare ar putea include următoarele calități: legătura clară și directă cu operațiunea, cantități ușor de justificat, asigurarea echilibrului economic al operațiunii și al beneficiarului, reducerea riscului de selectare a celor mai buni participanți.** În cazul baremelor standard de costuri unitare, obiectul verificărilor, în conformitate cu articolul 125 alineatul (4) litera (a) RDC⁽³⁸⁾ și cu articolului 62 din Regulamentul (UE) nr. 1305/2013⁽³⁹⁾, va varia, în special pentru operațiunile intangibile, de la predominanța verificărilor financiare la aspecte tehnice și fizice,

⁽³⁸⁾ Aplicabile pentru FSE, FEDER, FC și FEPAM.

⁽³⁹⁾ Aplicabile pentru FEADR.

acordând o atenție deosebită controalelor la fața locului pe durata implementării.

6.4.3. ... privind suma forfetară

În cazul în care autoritatea de management decide să utilizeze sume forfetare, se va acorda o atenție deosebită următoarelor aspecte:

6.4.3.1. Corelația între operațiunea realizată și plăți

Principala diferență dintre sumele forfetare și sistemul baremelor standard de costuri unitare constă în **lipsa proporționalității între calculul costurilor și cantități**. În cazul baremelor standard de costuri unitare, atunci când cantitățile scad, costurile scad în mod proporțional. În cazul sumelor forfetare, nu se aplică „relația proporțională” dintre cantități și plăți. Calculul costurilor se va baza pe o abordare „binară”.

O astfel de abordare are o consecință importantă: chiar dacă nu este obligatoriu, ar trebui să se aibă în vedere posibilitatea existenței mai multor niveluri ale diferitelor costuri, pentru a evita o abordare „prea binară”.

Pentru operațiunile la scară redusă, în care pot fi definite anumite cantități, autoritățile ar alege cel mai probabil baremele standard de costuri unitare, mai degrabă decât sumele forfetare.

6.4.3.2. Justificarea costurilor

Documentul care stabilește condițiile de acordare a sprijinului pentru beneficiar ar trebui elaborat cu mare atenție pentru a stabili pe ce bază se vor face plățile și modul în care acestea vor fi diminuate în cazul în care obiectivele nu sunt îndeplinite. Aspectul reducerii costurilor este esențial în cazul sumelor forfetare, din cauza potențialelor probleme care ar putea fi create de o abordare binară, în care nu există alte posibilități decât să se aleagă între plata a 0 % sau a 100 % din grant.

Ar trebui să se acorde o atenție deosebită posibilității de a aplica *în practică* plata grantului în sumă forfetară. Având în vedere că unele sume forfetare ar putea fi complet independente de cantități, există riscul ca activitățile/realizările/rezultatele care urmează să fie implementate sau obținute pentru

efectuarea plății să fie formulate în termeni prea generali sau prea calitativi, ceea ce ar putea conduce la imposibilitatea plății grantului în mod transparent și echitabil. În legătură directă cu aspectul formulării activităților/realizărilor/rezultatelor este aspectul documentelor justificative necesare pentru evaluarea lor: acestea ar trebui, de asemenea, să fie specificate în documentul care stabilește condițiile de acordare a ajutorului. În cazul operațiunilor intangibile, acest element este extrem de important pentru a garanta faptul că operațiunea a fost organizată efectiv.

6.4.3.3. Alegerea activităților/realizărilor/rezultatelor

Alegerea activităților/realizărilor/rezultatelor acoperite de o sumă forfetară se realizează pe baza aceluiași principii precum în cazul baremelor standard de costuri unitare:

- aceasta ar trebui să reflecte tipul operațiunilor finanțate, urmărindu-se atenuarea factorilor externi care ar putea afecta implementarea operațiunii;
- sumele forfetare „bazate numai pe rezultate” sunt riscante și nu ar trebui să sporească riscul unei abordări „prea binare”.

În concluzie, alegerea sumei/sumelor forfetare adecvate de către autoritățile de management ar trebui să țină cont de toate avantajele și dezavantajele posibile, inclusiv aspectul utilizării sumelor forfetare, mai degrabă decât a baremelor standard de costuri unitare, a costurilor reale sau a finanțării forfetare. **O sumă forfetară ideală ar putea prezenta următoarele calități: relația evidentă cu operațiunea, modul ușor și neechivoc de justificare a activităților/realizărilor/rezultatelor, asigurarea echilibrului economic al operațiunii și al beneficiarului (în special prin introducerea mai multor etape de plată), un risc mai scăzut de selectare a celor mai buni participanți, distincția clară între granturi/asistența rambursabilă și licitațiile publice.**

O importanță deosebită o are comunicarea către beneficiari, în documentul care stabilește condițiile de acordare a sprijinului, a cerințelor exacte cu privire la justificarea realizărilor sau a rezultatelor care trebuie obținute. De exemplu, dacă sunt implementate numai o parte din realizările sau rezultatele specificate în documentul care stabilește condițiile de acordare a sprijinului, nu se va efectua nicio plată.

6.5. Abordarea în materie de audit și de control

6.5.1. ... privind sistemul de finanțare forfetară

Verificările de gestiune efectuate în etapa de selecție a operațiunilor și în timpul implementării acestora vor acoperi metoda de calcul – pentru a se asigura că a fost utilizată una dintre metodele de calcul prevăzute la articolului 67 alineatul (5) RDC (inclusiv metode specifice fondurilor) – și aplicarea corectă a sistemului de finanțare forfetară, care va implica auditarea categoriilor de costuri ale operațiunii la care se aplică rata forfetară. Verificarea metodei de calcul va fi efectuată la nivelul autorității de management (în funcție de metodele utilizate) sau al organismului intermediar, în timp ce verificarea aplicării ratei forfetare va fi efectuată la nivelul beneficiarului. Auditurile efectuate de autoritatea de audit și/sau de către Comisie vor verifica, de asemenea, aspectele respective în cazul în care acestea intră sub incidența probelor respective.

Sistemele naționale trebuie să ofere o definiție clară și fără echivoc a categoriilor de costuri sau o listă prestabilită a tuturor categoriilor de costuri eligibile pe care se bazează rata forfetară (și, după caz, celelalte categorii de costuri eligibile: rata nu se aplică în cazul lor și nu sunt calculate la rată forfetară).

Responsabilii de verificările de gestiune vor analiza clasificarea corectă a costurilor și absența dublei declarări a costurilor, de exemplu, atât în categoria costurilor directe, cât și în categoria costurilor indirecte. Numai elementele de cheltuieli care sunt categorii necalculate de costuri sunt supuse auditului

și controlului documentelor financiare justificative (în cazul în care acestea nu sunt calculate pe baza unei sume forfetare sau a costurilor unitare), întrucât beneficiarul nu este obligat să raporteze sau să demonstreze categoriile de costuri calculate pe baza unei rate forfetare. Auditurile efectuate de autoritatea de audit și/sau de către Comisie vor verifica, de asemenea, aspectele respective în cazul în care intră sub incidența probelor respective. Autoritățile naționale pot declara costurile necalculate doar alături de costurile utilizate pentru a le calcula („costuri de bază”).

Printre constatările care ar putea fi considerate nereguli se numără următoarele:

- metodologia utilizată pentru a calcula opțiunile simplificate în materie de costuri nu respectă condițiile de reglementare;
- rezultatele metodei de calcul nu au fost respectate la stabilirea ratelor;
- un beneficiar nu a respectat ratele stabilite sau a declarat cheltuieli neeligibile care nu sunt incluse în categoriile de costuri eligibile stabilite de către autoritatea de management;
- dubla declarare a aceluiași element de cost: drept cost „de bază” (calculat pe baza principiului costurilor reale, a sumei forfetare sau a costurilor unitare) și „calculat” (inclus în rata forfetară);
- în cazul în care „costurile de bază” sunt reduse fără o reducere proporțională a costurilor eligibile „calculate”.

În cazul în care auditorii sau controlorii constată o neregulă în categoriile de costuri eligibile la care se aplică rata, aceștia ar trebui să se aplice o reducere *pro rata* a costurilor eligibile calculate, întrucât, în caz contrar, acestea vor depăși rata forfetară stabilită de sistem.

Exemplu (FEDR)

O municipalitate primește un grant pentru o valoare maximă a costurilor eligibile de 1 000 000 EUR pentru construcția unui drum.

Cererea de plată pentru proiect se prezintă sub următoarea formă:

Proiectul 1: lucrarea (procedură de achiziții publice)	700 000 EUR
Proiectul 2: alte costuri:	300 000 EUR
<i>Costuri directe cu personalul (de tip 1)</i>	<i>50 000 EUR</i>
<i>Alte costuri directe (de tip 3)</i>	<i>242 500 EUR</i>
<i>Costuri indirecte (de tip 2)</i>	<i>Costuri directe cu personalul x 15 % = 7 500 EUR</i>
Total costuri declarate	1 000 000 EUR

Cheltuielile declarate de beneficiar sunt verificate de autoritatea de management. Cheltuielile neeligibile se regăsesc în costurile directe cu personalul declarate.

Cererea de plată acceptată se prezintă sub următoarea formă:

Proiectul 1: lucrarea (procedură de achiziții publice)	700 000 EUR
Proiectul 2: alte costuri:	288 500 EUR
<i>Costuri directe cu personalul (de tip 1)</i>	<i>40 000 EUR</i>
<i>Alte costuri directe (de tip 3)</i>	<i>242 500 EUR</i>
<i>Costuri indirecte (de tip 2)</i>	<i>Costuri directe cu personalul x 15 % = 6 000 EUR</i>
Total costuri eligibile	988 500 EUR

6.5.2. ... privind baremele standard de costuri unitare și sumele forfetare

Auditurile și controalele vor acoperi metoda de calcul pentru a se ajunge la baremele standard de costuri unitare sau la sumele forfetare și la aplicarea corectă a metodei în fiecare proiect. Verificările metodei de calcul vor fi realizate, în general, la nivelul autorității de management/al organismului intermediar, în timp ce verificarea aplicării corecte a costurilor unitare/sumei forfetare se va realiza la nivelul beneficiarului.

În cazul în care rezultatele controlului indică o eroare de calcul, corectarea se va realiza numai în mod proporțional cu eroarea. În situația în care realizările/rezultatele care determină plata nu sunt justificate, se aplică o corecție completă a sumei forfetare/baremelor standard de costuri unitare plătite și a costurilor declarate.

Scopul principal al controalelor și al auditurilor va fi de a verifica dacă au fost îndeplinite condițiile prevăzute în ceea ce privește realizările și rezultatele pentru rambursarea costurilor. Auditorul sau controlorul va verifica dacă suma declarată

este egală cu rata standard pe unitate de produs sau serviciu înmulțită cu unitățile efective livrate sau finalizarea (etapei) proiectului finanțat pe baza unei sume forfetare. În cazul în care sunt stabilite alte condiții în cererea de propuneri sau în documentul care stabilește condițiile de acordare a sprijinului, auditorii vor verifica, de asemenea, îndeplinirea condițiilor respective. Auditorii și controlorii nu trebuie să accepte costuri unitare sau sume forfetare care au fost plătite și declarate Comisiei în prealabil, fără implementarea prealabilă a părții corespunzătoare a proiectului.

Ratele conform baremelor standard de costuri unitare sau sumelor forfetare pot include o componentă de costuri indirecte.

Printre constatările care ar putea fi considerate drept nereguli se numără următoarele:

- nerespectarea rezultatelor obținute la aplicarea metodei de calcul stabilită pentru rambursarea costurilor;
- lipsa documentelor justificative care demonstrează realizările sau realizări justificate doar parțial, dar plătite în totalitate.

6.5.3. Exemple

Exemplu (FSE)

Este plătit un cost unitar de 5 000 EUR pentru fiecare cursant care finalizează programul de formare.

Formarea începe în ianuarie, se încheie în iunie și se preconizează că vor participa 20 de persoane. Valoarea cheltuielilor eligibile este de $20 \times 5\,000 \text{ EUR} = 100\,000 \text{ EUR}$. În fiecare lună, furnizorul de formare va trimite o factură care corespunde unei valori de 10 % din grant: 10 000 EUR la sfârșitul lunii ianuarie, 10 000 EUR la sfârșitul lunii februarie etc.

Cu toate acestea, având în vedere că niciun cursant nu a finalizat programul de formare înainte de sfârșitul lunii iunie, toate aceste plăți sunt considerate ca fiind avansuri și nu pot fi declarate Comisiei. O sumă poate fi certificată Comisiei numai după ce s-a demonstrat că unele persoane au finalizat programul de formare: de exemplu, în cazul în care 15 persoane au finalizat programul de formare, suma care poate fi certificată Comisiei este $15 \times 5\,000 \text{ EUR} = 75\,000 \text{ EUR}$.

Exemplu (FSE)

În loc să se utilizeze un singur cost unitar de 7 EUR pe oră de formare pe cursant, la fel precum în exemplul specific FSE bazat pe realizări de la punctul 3.1, [pagina 18](#), este posibil să se combine costul unitar bazat pe realizări cu un cost unitar bazat pe rezultate, și anume numărul de participanți care obțin o calificare la finalizarea programului de formare.

20 % din grantul final (rata de 20 % nu trebuie să fie justificată) va fi rambursat pe baza rezultatului, având în vedere că rata de succes ar trebui să fie de 75 % (rata de 75 % trebuie să se bazeze pe experiență și face parte din pista de audit pe care trebuie să o asigure autoritatea de management).

În exemplul de la punctul 3.1, [pagina 18](#), valoarea maximă a grantului alocat proiectului a fost limitată la $1\,000 \text{ de ore} \times 20 \text{ de cursanți} \times 7 \text{ EUR/oră/cursant} = 140\,000 \text{ EUR}$.

Se aplică același plafon, pe baza unor ipoteze diferite:

- $20\% \times 140\,000 \text{ EUR} = 28\,000 \text{ EUR}$, sumă plătită pentru rezultate: 75 % din 20 de cursanți (15 cursanți) ar trebui să obțină o calificare la terminarea programului de formare. Costul unitar plătit pentru fiecare cursant care obține o calificare este, prin urmare, de $28\,000 / 15 = 1\,867 \text{ EUR/persoană calificată}$.
- $80\% \times 140\,000 \text{ EUR} = 112\,000 \text{ EUR}$ plătiți pentru 20 000 de ore x cursanți, având ca rezultat un cost unitar de 5,6 EUR/oră /cursant.

La sfârșitul operațiunii, grantul final va fi plătit în funcție de numărul real de ore pentru fiecare cursant și de numărul de cursanți care au obținut o calificare:

Costurile calculate vor fi următoarele:

- $17\,050 \text{ de ore de formare} \times 5,6 \text{ EUR} = 95\,480 \text{ EUR}$ pentru partea bazată pe realizări
- $13 \text{ participanți calificați} \times 1\,867 \text{ EUR} = 24\,271 \text{ EUR}$ pentru partea bazată pe rezultate.

Costuri totale = $95\,480 \text{ EUR} + 24\,271 \text{ EUR} = 119\,751 \text{ EUR}$

7. ALTE DISPOZIȚII

7.1. Combinarea opțiunilor

7.1.1. Principii generale

Articolul 67 alineatul (1) RDC prevede posibilitatea ca autoritatea de management să aleagă între patru opțiuni pentru a gestiona granturile și asistența rambursabilă cofinanțate din fondurile ESI.

În conformitate cu articolul 67 alineatul (3) RDC, opțiunile pot fi combinate numai în următoarele cazuri, pentru a preveni orice dublă finanțare a aceluiași cheltuieli:

(1) fiecare opțiune trebuie să acopere categorii diferite de costuri eligibile;

sau (2) opțiunile trebuie să fie utilizate pentru proiecte diferite în cadrul aceleiași operațiuni;

sau (3) opțiunile trebuie să fie utilizate pentru etape succesive ale unei operațiuni.

Definiția unui proiect variază de la un stat membru la altul. Este posibil ca, în conformitate cu normele naționale, un proiect să includă acțiuni diferite cu beneficiari diferiți. În acest caz, ar putea fi avută în vedere existența unor opțiuni simplificate în materie de costuri diferite pentru aceeași categorie de cost, dar aplicabile pentru beneficiari diferiți, cu respectarea principiului egalității de tratament.

7.1.2. Exemple de combinații ale opțiunilor

Exemplu în cazul 1: Finanțarea unor proiecte diferite care fac parte din aceeași operațiune (FSE)

Exemplu de operațiune care implică un proiect de formare pentru tinerii șomeri, urmat de un seminar pentru potențialii angajatori din regiune:

Costurile aferente formării ar putea fi plătite pe baza baremelor standard de costuri unitare (de exemplu, 1 000 EUR/zi de formare). Seminarul va fi plătit pe bază de sume forfetare.

Având în vedere că există două proiecte diferite care fac parte din aceeași operațiune, nu există niciun risc de dublă finanțare, întrucât costurile fiecărui proiect sunt clar separate.

Exemplu în cazul 2: Etape succesive ale unei operațiuni (FSE)

Exemplu de operațiune deja începută, gestionată pe baza costurilor reale, pe care autoritatea de management dorește să o gestioneze în continuare pe baza costurilor simplificate. Trebuie să fie definite foarte clar două etape. Prima etapă a putut fi calculată pe baza costurilor reale până la o anumită dată. A doua etapă, pentru cheltuieli viitoare, ar putea fi calculată pe baza unui cost unitar, de exemplu, în cazul în care costul unitar nu acoperă niciuna dintre cheltuielile suportate anterior.

Dacă se aplică o astfel de posibilitate, aceasta ar trebui să vizeze toți beneficiarii care se află în aceeași situație (transparentă și egalitate de tratament). S-ar putea genera unele sarcini administrative, din cauza necesității de a modifica documentul care stabilește condițiile de acordare a sprijinului, dacă nu a fost anticipat acest lucru. O descriere detaliată a operațiunii trebuie să fie elaborată în mod clar de către autoritățile statului membru pentru fiecare etapă. Operațiunea ar trebui să fie împărțită în cel puțin două etape financiare și, în mod ideal, fizice sau de dezvoltare distincte și identificabile care corespund etapelor respective. Acest lucru se va realiza cu scopul de a asigura o implementare și o monitorizare transparente și pentru a facilita controalele.

Exemplu în cazul 3: Diferite categorii de costuri eligibile (FSE)

Exemplu de sesiune de formare care combină:

- un barem standard de costuri unitare pentru salariile formatorilor, de exemplu, 450 EUR/zi;
- costuri reale: închirierea sălii = 800 EUR/lună timp de 6 luni
- o sumă forfetară pentru costurile indirecte, de exemplu, 10 % din costurile directe.

La finalul programului de formare, dacă au fost justificate 100 de zile de activitate a formatorilor, grantul va fi plătit pe baza următoarelor elemente:

Costuri directe (de tip 1):

salariile formatorilor 100 zile x 450 EUR = 45 000 EUR
 sala de curs: 6 luni x 800 EUR = 4 800 EUR
 subtotal costuri directe: 49 800 EUR

Costuri indirecte (de tip 2): 10 % din costurile directe = 10 % x 49 800 EUR = 4 980 EUR

Cheltuieli eligibile: (45 000 EUR + 4 800 EUR) + 4 980 EUR = 54 780 EUR

În acest caz par să fie vizate categorii diferite de costuri: salariile formatorilor, costurile pentru închirierea sălii de curs, costurile indirecte. Cu toate acestea, pentru a verifica absența dublei finanțări, autoritățile trebuie să se asigure că baremul standard de costuri unitare nu se referă la niciun cost legat de închirierea sălii de curs sau la alte costuri indirecte (de exemplu, salariul personalului administrativ sau al contabilului). Invers, același lucru se aplică în cazul definirii costurilor indirecte, care nu ar trebui să fie legate de costurile care fac obiectul baremelor standard de costuri unitare sau de costurile reale pentru închirierea sălii de curs.

În cazul în care ar exista riscuri de suprapunere sau este imposibil de demonstrat că nu există suprapuneri, autoritatea de management ar trebui să aleagă opțiunea cea mai adecvată de finanțare a operațiunii, pentru a elimina orice (risc de) dublă finanțare.

7.2. Evaluarea pragurilor

7.2.1. Principii generale

RDC stabilește un prag financiar pentru aplicabilitatea sumelor forfetare, care nu trebuie să depășească 100 000 EUR din contribuția publică [articolul 67 alineatul (1) litera (c) RDC].

Sumele luate în considerare vor fi cele specificate în documentul care stabilește condițiile de acordare a sprijinului pentru fiecare operațiune/beneficiar [menționate la articolul 67 alineatul (6) RDC].

Suma luată în considerare corespunde **contribuției publice** astfel cum este specificată în documentul care stabilește condițiile de acordare a sprijinului, corespunzătoare totalului costurilor eligibile ale operațiunii/proiectului, inclusiv orice finanțare publică din partea beneficiarului.

Sprijinul public sau contribuția solicitată de către beneficiar în formularul de cerere sau plătită beneficiarului la încheierea operațiunii nu are nicio influență asupra evaluării pragului. Sunt luate în considerare numai sumele eligibile convenite, astfel cum se arată în documentul care stabilește condițiile de acordare a sprijinului.

Pentru statele membre care nu au adoptat euro ca monedă națională, fluctuațiile cursului de schimb al monedei naționale față de euro pot avea, de asemenea, un impact asupra evaluării pragului. Pentru a asigura securitatea juridică, statele membre ar trebui să stabilească dacă iau în considerare rata de schimb lunară în vigoare la data publicării cererii de exprimare a interesului, a cererii de aprobare a proiectului sau a selectării sau a aprobării proiectului la nivel național. Acest lucru va neutraliza riscul variațiilor de cost datorate exclusiv fluctuațiilor cursului de schimb. Pe baza cursului de schimb luat în considerare, autoritatea de management va fi în măsură să stabilească dacă o operațiune/un proiect/o sumă forfetară trebuie să fie considerată inferioară sau superioară pragurilor definite. Alegerea făcută de statele membre ar trebui să fie specificată în normele privind eligibilitatea aplicabile programului.

Notă privind proiectele FSE: Atunci când sunt definite cheltuielile eligibile în documentul care stabilește condițiile de acordare a sprijinului, nu este posibil să se aplice costuri reale pentru proiecte care, după depunerea cererii aferente și deducerea cheltuielilor neeligibile, se situează sub pragul de sprijin public de 50 000 EUR.

7.2.2. Norme specifice fondurilor

Norme specifice FSE

Mai multe metode stabilesc praguri financiare legate de aplicabilitatea costurilor simplificate sau a metodelor de calcul din Regulamentul FSE. Acest lucru este valabil pentru:

1. posibilitatea de a utiliza un proiect de buget pentru a stabili opțiunile simplificate în materie de costuri în funcție de fiecare caz în parte pentru granturile și asistența rambursabilă finanțate din FSE: finanțarea publică nu trebuie să depășească 100 000 EUR [articolul 14 alineatul (3) din Regulamentul FSE];
2. utilizarea obligatorie a opțiunilor simplificate în materie de costuri pentru granturile și asistența rambursabilă finanțate din FSE: finanțarea publică nu trebuie să depășească 50 000 EUR [articolul 14 alineatul (4) din Regulamentul FSE];

Pentru pragurile menționate mai sus, **sumele luate în considerare vor fi cele specificate în documentul care stabilește condițiile de acordare a sprijinului pentru fiecare operațiune/proiect** [menționate la articolul 67 alineatul (6) RDC]. Indemnizațiile sau salariile plătite **de un terț în beneficiul participanților** la o operațiune nu sunt incluse.

Suma luată în considerare corespunde valorii sprijinului public acordat **beneficiarului**, astfel cum se specifică în documentul care stabilește condițiile de acordare a sprijinului, cu excepția finanțării publice de către beneficiar.

7.3. Compatibilitatea opțiunii simplificate în materie de costuri cu normele privind ajutoarele de stat

Trebuie subliniat faptul că normele privind ajutoarele de stat prevăzute în tratat au un domeniu de aplicare general. Ori de câte ori finanțarea este de natură să constituie ajutor de stat, normele respective trebuie să fie respectate în calcularea și administrarea opțiunilor simplificate în materie de costuri, în conformitate cu articolul 67 RDC. Prin urmare, autoritățile de management trebuie să asigure eligibilitatea categoriilor de cheltuieli pentru care se aplică costurile simplificate, nu numai în conformitate cu normele privind fondurile ESI, ci și în conformitate cu normele privind ajutoarele de stat.

În acest sens ar putea fi de ajutor într-o oarecare măsură Regulamentul general de exceptare pe categorii de ajutoare (UE) nr. 651/2014 sau Regulamentul (UE) nr. 702/2014 de exceptare pe categorii agricole (privind schemele și ajutoarele *ad hoc* exceptate de la cerința de notificare a ajutorului). De asemenea, ar trebui să fie luate în considerare

dispozițiile Regulamentului (UE) nr. 1407/2013 privind ajutoarele *de minimis*.

În general, opțiunile simplificate în materie de costuri trebuie să se bazeze exclusiv pe metodologii care să permită identificarea clară a costurilor eligibile utilizate pentru a stabili valoarea opțiunii alese și pentru a exclude costurile care sunt neeligibile în conformitate cu normele privind ajutoarele de stat.

Având în vedere că metodologia utilizată trebuie să respecte principiul bunei gestiuni financiare și al cofinanțării, autoritățile de management trebuie să utilizeze o ipoteză rezonabilă și prudentă, pentru a oferi garanții conform cărora costurile simplificate reprezintă un indicator fiabil pentru costurile reale. Acest lucru va facilita demonstrarea conformității cu intensitatea maximă a ajutorului, cu valorile maxime ale ajutorului sau cu pragurile de notificare în conformitate cu normele privind ajutoarele de stat. Metodologia va face obiectul unui audit pentru a se asigura că aceasta este în conformitate cu normele privind fondurile ESI și cu normele privind ajutoarele de stat.

Pentru un exemplu în acest sens, vă rugăm să consultați anexa 2.

7.4. Utilizarea de costuri simplificate în operațiunile generatoare de venituri nete

În primul rând, trebuie să se țină cont de faptul că costurile simplificate sunt o modalitate de a calcula costurile, „partea de cheltuieli” a unei operațiuni, exact precum în cazul costurilor reale. Prin urmare, teoretic, utilizarea costurilor simplificate nu trebuie să depindă de măsura în care o operațiune generează sau nu venituri. Cu toate acestea, pentru a păstra impactul simplificării, RDC introduce unele elemente specifice pentru o operațiune generatoare de venit care utilizează sume forfetare sau bareme standard de costuri unitare.

7.4.1. Operațiuni generatoare de venituri nete după finalizare⁽⁴⁰⁾

Pentru operațiunile generatoare de venituri nete după finalizare, care au utilizat sume forfetare sau bareme standard de costuri unitare, în conformitate cu articolul 61 alineatul (7) litera (f) RDC, veniturile nete nu trebuie să fie luate în considerare. În fapt, suma forfetară/baremele standard de costuri unitare ar trebui să includă deja veniturile (a se vedea alineatul următor). Nu există nicio mențiune dacă este utilizată finanțarea forfetară, și anume dacă se aplică alineatele (1)-(6) din articolul 61 RDC⁽⁴¹⁾.

7.4.2. Operațiuni generatoare de venituri nete în timpul implementării și care nu intră sub incidența alineatelor (1)-(6) din articolul 61 RDC⁽⁴²⁾

Pentru astfel de operațiuni, veniturile nete nu trebuie să fie deduse în cazul în care sunt îndeplinite cele două condiții cumulative:

- sprijinul public ia forma unor sume forfetare sau a unor bareme standard de costuri unitare;
- venitul net a fost luat în considerare *ex-ante* în calcularea sumelor forfetare sau a baremelor standard de costuri unitare [în conformitate cu articolul 65 alineatul (8) litera (f) RDC].

În cazul în care venitul net nu a fost luat în considerare *ex-ante* în calcularea sumelor forfetare sau a baremelor standard de costuri unitare, cheltuielile eligibile cofinanțate din fondurile ESI vor trebui reduse, cel mai târziu până la prezentarea cererii finale de către beneficiar, *pro rata* din părțile eligibile și neeligibile ale costurilor.

În cazul în care este aleasă finanțarea forfetară, eventualele venituri nete care nu au fost luate în considerare la momentul aprobării operațiunii și care au fost generate direct în timpul implementării operațiunii trebuie să fie deduse din cheltuielile eligibile cofinanțate din fondurile ESI (la care s-a aplicat rata forfetară), cel mai târziu până la data de prezentare de către beneficiar a cererii de plată finale.

⁽⁴⁰⁾ Articolul 61 RDC.

⁽⁴¹⁾ Cu excepția operațiunilor care intră sub incidența articolului 61 alineatul (7) RDC.

⁽⁴²⁾ Articolul 65 alineatul (8) RDC.

Exemplu (FSE)

Se organizează o conferință pentru a promova spiritul antreprenorial. Beneficiarul prezintă un proiect de buget care atestă că totalul costurilor eligibile ar trebui să se ridice la 70 000 EUR. Pentru conferință se va percepe o taxă de intrare de 3 EUR. Organizatorul se așteaptă să atragă 200 de vizitatori. Se estimează că vor fi generate venituri în valoare de 3 EUR x 200 = 600 EUR.

Conferința se dovedește a fi un mare succes și numărul de vizitatori depășește așteptările (300 de persoane). Întrucât operațiunea este cofinanțată doar din FSE, nu se aplică articolul 61 RDC. Cu toate acestea, se aplică articolul 65 alineatul (8) RDC.

- Opțiunea 1: venitul generat este luat în considerare *ex-ante*

Suma forfetară definită se bazează pe faptul că, în cazul în care conferința are loc, costul total eligibil al operațiunii va fi de 70 000 EUR – 600 EUR = 69 400 EUR.

Srijinul public pentru operațiune ia forma unei sume forfetare, iar venitul a fost luat în calcul în definirea sumei forfetare. Chiar dacă veniturile depășesc previziunile, acest lucru nu va afecta plata sumei forfetare. Pista de audit va necesita o dovadă a organizării conferinței și a prețului biletului de intrare.

- Opțiunea 2: venitul generat este luat în considerare *ex-ante*, dar condițiile se modifică în implementare

Suma forfetară definită se bazează pe faptul că, în cazul în care conferința are loc, costul total eligibil al operațiunii va fi de 70 000 EUR – 600 EUR = 69 400 EUR. Srijinul public pentru operațiune ia forma unei sume forfetare, iar venitul a fost luat în calcul în definirea sumei forfetare.

Cu toate acestea, organizatorul decide în cele din urmă să stabilească prețul biletului de intrare la 5 EUR în loc de 3 EUR. În acest caz, diferența de finanțare ar trebui să fie dedusă [(5 EUR x 300) – 600 EUR = 900 EUR].

Totalul costurilor eligibile va fi de 69 400 EUR – 900 EUR = 68 500 EUR

- Opțiunea 3: venitul generat nu este luat în considerare *ex-ante*

Suma forfetară definită se bazează pe faptul că, în cazul în care conferința are loc, costul total eligibil al operațiunii va fi de 70 000 EUR. Srijinul public al operațiunii ia forma unei sume forfetare, iar venitul nu a fost luat în calcul la definirea sumei forfetare.

Atunci când beneficiarul solicită rambursarea (70 000 EUR), acesta va trebui să furnizeze dovezi cu privire la desfășurarea conferinței. De asemenea, va fi necesar să se deducă veniturile reale generate în timpul implementării (3 EUR x 300 = 900 EUR).

În acest caz, costurile eligibile pentru suma forfetară vor fi de 70 000 EUR – 900 EUR = 69 100 EUR.

7.5. Norme specifice FEDR și FSE: finanțarea încrucișată

7.5.1. Declararea acțiunilor care intră sub incidența articolului 98 alineatul (2) RDC cu privire la opțiunile simplificate în materie de costuri

În conformitate cu articolul 98 alineatul (2) RDC, acțiunile „finanțate încrucișat” vor atrage aplicarea normelor privind eligibilitatea ale celuilalt fond.

În mod specific pentru regula finanțării forfetare în cazul finanțării încrucișate, ar trebui să se aplice două rate forfetare pentru fiecare parte a operațiunii finanțată din FSE și FEDR. Ratele forfetare FSE și FEDR pentru operațiuni similare vor fi aplicate părților operațiunii finanțate din FSE și, respectiv, FEDR. Nu se

poate utiliza o medie a celor două rate, întrucât cota relativă a fiecărei părți ar putea varia în timpul implementării. Atunci când pentru celălalt fond nu există o rată pentru un tip similar de operațiune (de exemplu, deoarece norma nu se aplică pentru celălalt fond sau nu există operațiuni similare finanțate de celălalt fond), autoritatea de management trebuie să ia o decizie cu privire la rata aplicabilă în conformitate cu principiile generale de drept prevăzute la articolul 67 alineatul (5) și la articolul 68 alineatul (1) RDC.

Cu toate acestea, aplicarea opțiunilor simplificate în materie de costuri impune statelor membre să respecte în continuare plafonul de 10 % pentru fiecare axă prioritară (în funcție de fond și de categoria regiunii, dacă este cazul). Suma „finanțată încrucișat” ar trebui înregistrată și monitorizată, pentru fiecare operațiune, pe baza datelor utilizate pentru definirea opțiunilor simplificate în materie de costuri.

7.5.2. Exemple

Exemplu de finanțare încrucișată din FSE-FEDR sub formă de costuri unitare sau sume forfetare

În cazul în care baremul standard de 6 EUR/oră x cursant include achiziționarea de echipamente în valoare de 0,50 EUR/oră, valoarea finanțată încrucișat va fi de 0,50 EUR x numărul de „ore x cursant” realizate.

Același principiu se aplică în cazul sumelor forfetare: dacă proiectul detaliat de buget include anumite „cheltuieli finanțate încrucișat”, acestea vor fi contabilizate și monitorizate separat. De exemplu, pentru o sumă forfetară de 20 000 EUR, finanțată printr-un program al FSE, cheltuielile aferente câmpului de intervenție al FEDER reprezintă 5 000 EUR. La finalul operațiunii, suma finanțată încrucișat va fi suma stabilită *ex ante* (20 000 EUR, din care 5 000 EUR reprezintă cheltuieli aferente câmpului de intervenție al FEDER) sau „zero”, dacă grantul nu este plătit. Principiul binar al sumelor forfetare se va aplica, de asemenea, în cazul cheltuielilor finanțate încrucișat.

Exemplu de finanțare încrucișată din FSE-FEDR sub formă de finanțare forfetară

În cazul unei rate forfetare pentru costurile indirecte, suma finanțată încrucișat va fi suma „costurilor directe finanțate încrucișat”, la care se adaugă costurile indirecte calculate pe baza ratei forfetare aplicabile acestor „costuri directe finanțate încrucișat”.

De exemplu, pentru o operațiune în valoare de 15 000 EUR finanțată printr-un program al FEDER, costurile directe aferente câmpului de intervenție al FSE reprezintă 3 000 EUR, iar costurile indirecte sunt calculate ca fiind 10 % din costurile directe (300 EUR). Prin urmare, suma finanțată încrucișat ar fi de 3 300 EUR. Dacă la finalul operațiunii costurile directe scad, suma finanțată încrucișat scade conform aceleiași formule.

ANEXA 1: EXEMPLE DE OPTIUNI SIMPLIFICATE ÎN MATERIE DE COSTURI

Prezenta anexă oferă exemplul unui grant acordat unui beneficiar care intenționează să organizeze un seminar pentru 50 de participanți în scopul prezentării unor noi instrumente de implementare. Personalul alocă timp pentru planificarea și organizarea evenimentului, a fost închiriată o sală de curs, participă o serie de vorbitori din străinătate și va trebui publicat un raport al desfășurării evenimentului. Există, de asemenea, costuri indirecte cu personalul (costuri de contabilitate, director etc.) și electricitate, facturi telefonice, asistență IT etc.

Proiectul de buget exprimat în „costuri reale” ia următoarea formă, care va fi păstrată pentru toate posibilitățile și opțiunile, astfel încât diferențele să poată fi mai ușor evidențiate:

Total costuri directe	45 000
Costuri directe cu personalul	30 000
Costuri cu sala	4 000
Costuri de transport	5 000
Masă	1 000
Informare / publicitate	5 000

Total costuri indirecte	5 000
Costuri indirecte cu personalul	4 000
Electricitate, telefon etc.	1 000

Diferitele moduri în care va fi tratat proiectul, în funcție de opțiunea simplificată selectată în materie de costuri, sunt descrise mai jos.

Posibilitatea 1: Bareme standard de costuri unitare [articolul 67 alineatul (1) litera (b) RDC]

Principiu: Cheltuielile eligibile sunt calculate în întregime sau în parte pe baza activităților cuantificate, a realizărilor și a rezultatelor înmulțite cu costul unitar definit în prealabil.

În ceea ce privește seminarul, ar putea fi stabilit un cost unitar de 1 000 EUR pe participant [pe baza uneia dintre metodele de calcul prevăzute la articolul 67 alineatul (5) RDC].

Proiectul de buget ar deveni:

- Număr maxim de participanți la seminar = 50
- Cost unitar/participant = 1 000 EUR
- Total costuri eligibile = 50 x 1 000 EUR = 50 000 EUR.

În cazul în care la seminar participă 48 de persoane, costul eligibil este: 48 x 1 000 EUR = 48 000 EUR

Pista de audit:

- metodologia utilizată pentru a determina valoarea baremului standard de costuri unitare trebuie să fie documentată și arhivată;
- documentul care stabilește condițiile de acordare a sprijinului trebuie să fie clar în ceea ce privește baremul standard de costuri unitare și factorii declanșatori ai plății;
- dovada de participare la seminar (fișe de prezență).

Notă: În acest caz, nu este necesar ca eligibilitatea participanților să fie verificată. Ori de câte ori participanții vizați trebuie să respecte un anumit profil, eligibilitatea acestora ar trebui să fie verificată.

Posibilitatea 2: Sume forfetare [articolul 67 alineatul (1) litera (c) RDC]

Principiu: Cheltuielile eligibile ale unei operațiuni se rambursează în întregime sau în parte pe baza unei singure sume prestabilite, conform condițiilor contractuale predefinite privind activitățile și/sau realizările (corespunzătoare unei singure unități). Grantul se plătește dacă sunt îndeplinite clauzele contractuale predefinite cu privire la activități și/sau la rezultate.

Ar putea fi stabilită o sumă forfetară de 50 000 EUR pentru *organizarea seminarului* (indiferent de numărul de participanți) pentru a prezenta noi instrumente de implementare, calculată pe baza metodelor de calcul prevăzute la articolul 67 alineatul (5) RDC.

Proiectul de buget ar lua următoarea formă:

Obiectivul sumei forfetare = organizarea unui seminar pentru a prezenta noi instrumente de implementare

Total costuri eligibile = 50 000 EUR

În cazul în care seminarul este organizat și sunt prezentate noile instrumente de implementare, suma forfetară de 50 000 EUR este eligibilă. În cazul în care seminarul nu este organizat sau noile instrumente de implementare nu sunt prezentate, nu se efectuează nicio plată.

Pista de audit:

- metodologia utilizată pentru a determina valoarea sumei forfetare trebuie să fie documentată și stocată;
- documentul care stabilește condițiile de acordare a sprijinului trebuie să fie clar în ceea ce privește sumele forfetare și factorii declanșatori ai plății;
- este necesară o dovadă a desfășurării seminarului și a conținutului acestuia (articole din ziare, invitație și program, fotografii etc.).

Posibilitatea 3: Finanțare forfetară [articolul 67 alineatul (1) litera (d) RDC]

NB: Sumele rezultate din calcule sunt rotunjite artificial.

Principiu general: Anumite categorii de costuri eligibile, care sunt clar identificate în avans, sunt calculate prin aplicarea unui procent stabilit *ex-ante* pentru una sau mai multe *alte* categorii de costuri eligibile.

Atunci când se compară sistemele de finanțare forfetară, trebuie să se efectueze întotdeauna o comparație a tuturor elementelor metodei și nu numai a ratelor:

- categoriile de costuri eligibile pe baza cărora va fi aplicată rata pentru calcularea sumelor eligibile;
- rata forfetară în sine;
- categoriile de costuri eligibile calculate cu rata forfetară;
- dacă este cazul, categoriile de costuri eligibile pentru care nu se aplică rata forfetară și care nu sunt calculate cu rata forfetară.

Opțiunea 1: Norma generală privind „finanțarea forfetară”

În conformitate cu articolul 67 alineatul (1) litera (d) RDC, statul membru elaborează un sistem forfetar unde o rată forfetară de 47 % – calculată pe baza uneia dintre metodele prevăzute la articolul 67 alineatul (5)⁽⁴³⁾ RDC – se aplică la toate costurile cu personalul (atât directe, cât și indirecte) pentru a calcula celelalte costuri⁽⁴⁴⁾:

<i>Categoriile de costuri eligibile pe baza cărora va fi aplicată rata pentru calcularea sumelor eligibile (de tip 1)</i>	Costurile cu personalul = 30 000 + 4 000 = 34 000 EUR
<i>Rata forfetară în sine</i>	47 %
<i>Categoriile de costuri eligibile, care vor fi calculate cu rata forfetară (de tip 2)</i>	Alte costuri = 47 % din costurile
<i>Categoriile de costuri eligibile pentru care nu se aplică rata și care nu sunt calculate cu rata forfetară (de tip 3)</i>	cu personalul = 47 % x 34 000 EUR = 16 000 EUR
	Nu este relevant

=> Total costuri eligibile = 34 000 + 16 000 = 50 000 EUR.

Proiectul de buget se prezintă sub următoarea formă:

Costuri cu personalul (de tip 1):	34 000	Alte costuri (de tip 2) = 47 % costuri cu personalul	16 000
Costuri directe cu personalul	30 000	(calculate)	
Costuri indirecte cu personalul	4 000	Total costuri eligibile	50 000

(În general, bazate pe costuri reale)

⁽⁴³⁾ (a) (b) (c) sau (d).

⁽⁴⁴⁾ Vă rugăm să rețineți că, în cazul în care categoriile de costuri eligibile calculate la rată forfetară sunt costuri indirecte, în conformitate cu articolul 68 alineatul (1) litera (a) RDC, rata forfetară ar trebui să fie limitată la 25 %.

Pista de audit:

<i>Categorii de costuri eligibile pe baza cărora va fi aplicată rata pentru calcularea sumelor eligibile</i>	Costuri directe = <ul style="list-style-type: none"> definiție clară a ceea ce reprezintă costurile cu personalul; dovada costurilor respective (fișe de salariu, fișe de pontaj dacă este cazul etc.)
<i>Rata forfetară</i>	Trimitere la metoda aleasă pentru rata forfetară și: <ul style="list-style-type: none"> pentru a), la nivelul autorității de management, necesitatea de a arhiva documentul care dovedește metoda de calcul; pentru b), aplicarea corectă a metodologiei (care este încă în vigoare la selectarea operațiunii) și dovada că beneficiarul și tipul de operațiuni sunt similare; pentru c), dovada că metodologia este finanțată la nivel național și că aceasta se află încă în vigoare la selectarea operațiunii, precum și dovada că beneficiarul și tipul de operațiuni sunt similare; pentru d), trimiterea la metoda utilizată.
<i>Categorii de costuri eligibile care vor fi calculate cu rata forfetară</i>	Nu este necesară nicio justificare.

Opțiunea 2: finanțare forfetară pentru costuri indirecte [articolul 68 alineatul (1) litera (a) RDC]

În conformitate cu articolul 68 alineatul (1) litera (a) RDC, statul membru elaborează un sistem forfetar unde o rată forfetară de 11,1 % - calculată pe baza uneia dintre metodele prevăzute la articolul 67 alineatul (5) literele (a), (b) (45) sau (c) RDC – se aplică la costurile directe:

<i>Categorii de costuri eligibile pe baza cărora va fi aplicată rata pentru calcularea sumelor eligibile (de tip 1)</i>	Costuri directe = 45 000 EUR
<i>Rata forfetară</i>	11,1 % (trebuie să fie sub 25 %)
<i>Categorii de costuri eligibile, care vor fi calculate cu rata forfetară (de tip 2)</i>	Costuri indirecte (calculate) = 11,1 % din costurile directe = 11,1 % x 45 000 = 5 000 EUR
<i>Categorii de costuri eligibile pentru care nu se aplică rata și care nu sunt calculate cu rata forfetară (de tip 3)</i>	Nu este relevant

=> Total costuri eligibile = 45 000 + 5 000 = 50 000 EUR

Proiectul de buget se prezintă sub următoarea formă:

<i>Costuri directe (de tip 1)</i>	45 000	Costuri indirecte (de tip 2) = 11,1% din costurile directe	5 000
Costuri directe cu personalul	30 000	<i>(calculate)</i>	
Costuri cu sala	4 000	Total costuri eligibile	50 000
Costuri de transport	5 000		
Masă	1 000		
Informare / Publicitate	5 000		

(În general, bazate pe costuri reale)

(45) În cazul în care se utilizează această metodă de calcul, referința juridică este articolul 68 alineatul (1) litera (c) RDC. Unul dintre punctele cheie este că limitarea de 25 % prevăzută la articolul 68 alineatul (1) litera (a) RDC nu se aplică sistemelor care intră sub incidența articolului 68 alineatul (1) litera (c) RDC.

Pista de audit:

<i>Categoriile de costuri eligibile pe baza cărora va fi aplicată rata pentru calcularea sumelor eligibile</i>	Costuri directe = <ul style="list-style-type: none"> definiție clară a ceea ce reprezintă costurile directe; dovada costurilor respective (fișe de salariu, fișe de pontaj, dacă este cazul, dovada promovării și factură, etc.)
<i>Rata forfetară</i>	Trimitere la metoda aleasă pentru rata forfetară și: <ul style="list-style-type: none"> pentru a), la nivelul autorității de management, necesitatea de a arhiva documentul care dovedește metoda de calcul; pentru b), aplicarea corectă a metodologiei (care este încă în vigoare la selectarea operațiunii) și dovada că beneficiarul și tipul de operațiuni sunt similare; pentru c), dovada că metodologia este finanțată la nivel național și se află încă în vigoare la selectarea operațiunii, precum și dovada că beneficiarul și tipul de operațiuni sunt similare.
<i>Categoriile de costuri eligibile care vor fi calculate cu rata forfetară</i>	Nu este necesară justificarea lor.

Opțiunea 3: finanțare forfetară pentru costuri indirecte [articolul 68 alineatul (1) litera (b) RDC]

Statul membru poate decide să opteze pentru sistemul forfetar prevăzut la articolul 68 alineatul (1) litera (b) RDC: rata forfetară de 15 % pentru calcularea costurilor indirecte se aplică doar costurilor directe cu personalul. Nu este necesară justificarea ratei de 15 %, având în vedere că aceasta este prevăzută în regulamentul.

<i>Categoriile de costuri eligibile pe baza cărora va fi aplicată rata pentru calcularea sumelor eligibile (de tip 1)</i>	Costuri directe cu personalul = 30 000 EUR
<i>Rata forfetară</i>	15 % (nu este necesară justificarea)
<i>Categoriile de costuri eligibile, care vor fi calculate cu rata forfetară (de tip 2)</i>	Costuri indirecte (calculate) = 15 % din costurile directe = 15 % x 30 000 = 4 500 EUR
<i>Categoriile de costuri eligibile pentru care nu se aplică rata și care nu sunt calculate cu rata forfetară (de tip 3)</i>	Alte costuri directe (costuri cu sala, costuri de transport, masă, informare, publicitate) = 15 000 EUR

Total costuri eligibile = Costuri directe cu personalul + costuri indirecte calculate + alte costuri directe = 30 000 + 4 500 + 15 000 = 49 500 EUR

Proiectul de buget se prezintă sub următoarea formă:

Costuri directe cu personalul (de tip 1)	30 000	→	Costuri indirecte (de tip 2) = 15 % din costurile directe cu personalul (calculate)	4 500
Alte costuri directe (de tip 3):				
Costuri cu sala	4 000			
Costuri de transport	5 000			
Masă	1 000			
Informare / Publicitate	5 000			
Total costuri eligibile				49 500

(În general, bazate pe costuri reale)

Pista de audit:

<i>Categoriile de costuri eligibile pe baza cărora va fi aplicată rata pentru calcularea sumelor eligibile</i>	Costuri directe cu personalul = <ul style="list-style-type: none">definiție clară a ceea ce reprezintă costurile directe cu personalul;dovada costurilor salariale (fișe de salariu, fișe de pontaj, dacă este cazul, contracte colective pentru a justifica beneficiile în natură, dacă este cazul, factura detaliată a furnizorului extern)
<i>Rata forfetară</i>	Este necesară trimiterea la articolul 68 alineatul (1) litera (b) RDC în documentul care stabilește condițiile de acordare a sprijinului.
<i>Categoriile de costuri eligibile care vor fi calculate cu rata forfetară</i>	Nu este necesară nicio justificare.
<i>Categoriile de costuri eligibile pentru care nu se aplică rata și care nu sunt calculate la rată forfetară</i>	Alte costuri directe cum ar fi costurile cu sala, costurile de transport, masă, informare și publicitate, trebuie să fie justificate cu facturi și dovezi de furnizare a serviciilor relevante, dacă este solicitat.

Opțiunea 4: finanțare forfetară [articolul 14 alineatul (2) din Regulamentul FSE (aplicabil numai pentru FSE)]

Statul membru poate decide să opteze pentru sistemul forfetar prevăzut la articolul 14 alineatul (2) din Regulamentul FSE: rata forfetară de 40 % se aplică numai costurilor directe cu personalul pentru a calcula toate celelalte costuri ale operațiunii. Nu este necesară justificarea ratei de 40 %, având în vedere că aceasta este prevăzută în regulament⁽⁴⁶⁾.

<i>Categoriile de costuri eligibile pe baza cărora va fi aplicată rata pentru calcularea sumelor eligibile (de tip 1)</i>	Costuri directe cu personalul = 30 000 EUR
<i>Rata forfetară</i>	40 % (nu este necesară justificarea)
<i>Categoriile de costuri eligibile, care vor fi calculate cu rata forfetară (de tip 2)</i>	Toate celelalte costuri = 40 % din costurile directe cu personalul = 40 % x 30 000 = 12 000 EUR
<i>Categoriile de costuri eligibile pentru care nu se aplică rata și care nu sunt calculate la rată forfetară (de tip 3)</i>	Nu este relevant

Total costuri eligibile = Costuri directe cu personalul + toate celelalte costuri calculate = 30 000 + 12 000 = 42 000 EUR

Proiectul de buget se prezintă sub următoarea formă:

Costuri directe cu personalul (de tip 1)	30 000	→	Toate celelalte costuri (de tip 2) = 40 % costuri directe cu personalul	12 000
<i>(În general, bazate pe costuri reale)</i>			<i>(calculate)</i>	
Total costuri eligibile				42 000

Pista de audit:

<i>Categoriile de costuri eligibile pe baza cărora va fi aplicată rata pentru calcularea sumelor eligibile</i>	Costuri directe cu personalul = <ul style="list-style-type: none">definiție clară a ceea ce reprezintă costurile directe cu personalul;dovada costurilor salariale (fișe de salariu, fișe de pontaj, dacă este cazul, contracte colective pentru a justifica beneficiile în natură, dacă este cazul, factura detaliată a furnizorului extern)
<i>Rata forfetară</i>	Este necesară trimiterea la articolul 14 alineatul (2) din Regulamentul FSE în documentul care stabilește condițiile de acordare a sprijinului.
<i>Categoriile de costuri eligibile care vor fi calculate cu rata forfetară</i>	Nu este necesară nicio justificare.

⁽⁴⁶⁾ Justificarea este necesară în cazul în care rata a depășit 40 %. Cu toate acestea, o rată peste 40 % ar putea fi utilizată numai într-un alt cadru, diferit de articolul 14 alineatul (2) din Regulamentul FSE.

ANEXA 2: EXEMPLU DE COMPATIBILITATE A OPȚIUNILOR SIMPLIFICATE ÎN MATERIE DE CÔSTURI CU NORMELE PRIVIND AJUTOARELE DE STAT

O întreprindere obține un grant în cadrul unei scheme de ajutoare de stat în scopul implementării unui proiect de formare pentru personalul său. Sprijinul public se ridică la 2 milioane EUR. Ajutorul este egal cu pragul de 2 milioane EUR prevăzut la articolul 4 alineatul (1) litera (n) din Regulamentul (UE) nr. 651/2014, prin urmare, se aplică Regulamentul general de exceptare pe categorii de ajutoare (RGECA).

Beneficiarul și autoritatea de management sunt de acord să utilizeze baremele standard de costuri unitare pentru a determina costul cursului pe participant.

Articolul 31 RGECA conține următoarele dispoziții privind ajutoarele pentru formare:

1. Ajutoarele pentru formare sunt compatibile cu piața internă în sensul articolului 107 alineatul (3) din tratat și sunt exceptate de la obligația de notificare prevăzută la articolul 108 alineatul (3) din tratat dacă îndeplinesc condițiile prevăzute de prezentul articol și în capitolul I.
2. Ajutorul nu se acordă pentru formarea pe care întreprinderile o furnizează pentru a se conforma cu standardele naționale obligatorii privind formarea profesională.
3. Costurile eligibile sunt următoarele:
 - a) costurile cu personalul aferente formatorilor, pentru orele în care formatorii participă la formare;
 - b) costurile de funcționare aferente formatorilor și participanților la formare, legate direct de proiectul de formare, cum ar fi costurile de transport, materiale și consumabile direct legate de proiect, amortizarea instrumentelor și a echipamentelor, în măsura în care sunt utilizate exclusiv pentru proiectul de formare. Costurile de cazare sunt excluse, cu excepția costurilor minime de cazare pentru cursanții care sunt lucrători cu handicap;
 - c) costurile serviciilor de consultanță aferente proiectului de formare;
 - d) costurile de personal ale participanților la formare și costurile indirecte generale (costuri administrative, închirierea sălii, cheltuieli generale) pentru orele în care cursanții participă la formare.
4. Ajutorul nu depășește 50 % din costurile eligibile. Acesta poate fi majorat până la o limită maximă a ajutorului de 70 % din costurile eligibile, după cum urmează:
 - a) cu 10 puncte procentuale dacă formarea se adresează lucrătorilor cu handicap sau lucrătorilor defavorizați;
 - b) cu 10 puncte procentuale dacă ajutorul este acordat întreprinderilor mijlocii și cu 20 de puncte procentuale dacă ajutorul este acordat întreprinderilor mici;
5. În cazul în care ajutorul se acordă în sectorul transportului maritim, ajutorul poate fi majorat până la 100 % din costurile eligibile, dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:
 - a) participanții nu sunt membri activi ai echipajului, ci ocupă un post supranumerar la bord; și
 - b) formarea are loc la bordul unor nave înscrise în registrele Uniunii.

Autoritatea de management decide să stabilească bareme standard de costuri unitare pentru a determina cheltuielile eligibile ale proiectelor. Aceasta utilizează date statistice [în conformitate cu articolul 67 alineatul (5) litera (a) punctul (i) RDC] privind un tip similar de formare profesională dintr-o anumită zonă geografică.

După o prelucrare adecvată a datelor statistice, costurile medii rezultate pentru fiecare element de cheltuieli pentru acest tip de curs cu un număr similar de participanți sunt:

Costuri directe (în milioane EUR)		Costuri indirecte (în milioane EUR)	
Formator – remunerație	1	Cheltuieli administrative	0,175
Formator – costuri de transport	0,1	Chirie	0,15
Cursanți – remunerație	1,4	Cheltuieli indirecte	0,125
Cursanți – cazare	0,55	Total costuri indirecte	0,45
Cursanți – costuri de transport	0,25		
Bunuri de consum neamortizabile	0,2		
Publicitate	0,2		
Costuri de organizare	0,4		
Totale directe kosten	4,1		

La prelucrarea datelor, autoritatea de management elimină toate costurile neeligibile.

Următoarele costuri nu sunt eligibile în ceea ce privește ajutoarele de formare în conformitate cu articolul 31 din Regulamentul (UE) nr. 651/2014:

- costurile de cazare ale cursanților, întrucât aceștia nu sunt lucrători cu handicap (0,55 milioane EUR).

Prin urmare, baremul standard de costuri unitare nu poate include costurile de cazare ale cursanților. Calculul se prezintă sub următoarea formă:

Total costuri eligibile de formare (costuri totale – costuri neeligibile)	4,55 milioane EUR - (0,55 milioane EUR) = 4 milioane EUR
Numărul estimat de participanți care finalizează cursul de formare	2 000
Costuri pe participant care finalizează cursul de formare (barem standard de costuri unitare)	4 milioane EUR / 2 000 de participanți = 2 000 EUR/participant

Finanțarea provizorie a proiectului de formare se prezintă sub următoarea formă:

Finanțare publică (națională + FSE)	2 milioane EUR
Finanțare privată (autofinanțare)	2 milioane EUR
Ajutorul de stat	50 %

Articolul 31 alineatul (4) din Regulamentul (UE) nr. 651/2014 limitează ajutorul la 50 % din costurile eligibile definite în documentul care stabilește condițiile de acordare a sprijinului pentru proiect. Bugetul provizoriu este în conformitate cu această cerință.

După implementarea proiectului, costurile eligibile se vor baza pe numărul real de participanți care finalizează cursul de formare. În cazul în care doar 1 500 de participanți finalizează cursul de formare, ajutorul va lua următoarea formă:

Total costuri eligibile care vor fi declarate Comisiei	2 000 EUR x 1 500 = 3 milioane EUR
Finanțare publică (națională + FSE)	1,5 milioane EUR
Finanțare privată (autofinanțare)	1,5 milioane EUR
Ajutorul de stat	50 %

ANEXA 3: MĂSURI SPECIFICE SCO ȘI FEADR

Pe baza orientărilor furnizate, în continuare este prezentată o listă de măsuri care ar putea intra sub incidența opțiunilor simplificate în materie de costuri (SCO). Lista nu este exhaustivă, ci reprezintă doar o abordare orientativă pentru direcționarea în mod corespunzător a programelor de dezvoltare rurală. Piațele prevăzute în regulamentul care utilizează deja un barem standard de costuri unitare (de exemplu, pe hectar sau pe unitate vită mare) au fost excluse.

Măsură în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 1305/2013 sau cu Regulamentul (UE) nr. 1303/2013	Cod	Submăsură în scopul programării (dacă este cazul)	SCO (Da/Nu)	Observații
Articolul 14	1	acțiuni de transfer de cunoștințe și informare	Da	Nu este permis dacă măsura este pusă în aplicare prin achiziții publice
		srijin pentru activități demonstrative și acțiuni de informare	Da	Este permis în cadrul unui furnizor intern
Articolul 15	2	servicii de consiliere, servicii de gestionare a exploatații și servicii de înlocuire în cadrul exploatații	Nu	
		ajutor pentru a beneficia de servicii de consiliere	Nu	
		srijin pentru înființarea de servicii de gestionare a exploatațiilor, de servicii de înlocuire în cadrul exploatații și de servicii de consiliere agricolă, precum și servicii de consiliere în sectorul silvic	Nu	
Articolul 16	3	srijin pentru formarea consilierilor	Da	
Articolul 17	4	srijin pentru o nouă participare la scheme de calitate	Da	
		srijin pentru activități de informare și de promovare puse în aplicare de grupuri de producători pe piața internă	Da	
Articolul 18	5	srijin pentru investiții în exploatații agricole	Da	
		srijin pentru investiții în procesarea/comercializarea și/sau dezvoltarea produselor agricole	Da	
		srijin pentru investiții în infrastructura necesară pentru dezvoltarea, modernizarea sau adaptarea agriculturii și a silviculturii	Da	
		srijin pentru investiții neproductive legate de îndeplinirea obiectivelor din domeniul agro-mediu-climă	Da	
Articolul 18	5	srijin pentru investiții în măsuri preventive destinate să reducă efectele dezastrelor naturale, ale fenomenelor climatice nefavorabile și ale evenimentelor catastrofale probabile	Da	
		srijin destinat investițiilor pentru refacerea terenurilor agricole și a potențialului de producție afectate de dezastre naturale, de fenomene climatice nefavorabile și de evenimente catastrofale	Da	

Măsură în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 1305/2013 sau cu Regulamentul (UE) nr. 1303/2013	Cod	Submăsură în scopul programării (dacă este cazul)	SCO (Da/Nu)	Observații
Articolul 19 dezvoltarea exploatașilor și a întreprinderilor	6	ajutor pentru înființarea de întreprinderi pentru tinerii fermieri	Nu	
		ajutor pentru înființarea de întreprinderi pentru activități neagricole în zone rurale	Nu	
Articolul 20 servicii de bază și reînnoirea satelor în zonele rurale	7	ajutor pentru înființarea de întreprinderi pentru dezvoltarea fermelor mici	Nu	
		sprijin pentru investiții în crearea și dezvoltarea de activități neagricole	Da	
		plăți acordate fermierilor eligibili pentru schema pentru mici fermieri care își transferă definitiv exploatarea altui fermier	Nu	
		sprijin pentru elaborarea și actualizarea planurilor de dezvoltare a municipalităților și a satelor în zonele rurale și a serviciilor de bază oferite de acestea, precum și ale planurilor de protecție și de gestionare legate de zonele Natura 2000 și de alte zone cu înaltă valoare naturală	Da	
		sprijin pentru investiții în crearea, îmbunătățirea și extinderea tuturor tipurilor de infrastructură la scară mică, inclusiv investiții în domeniul energiei din surse regenerabile și al economisirii energiei	Da	
		sprijin pentru infrastructura în bandă largă, inclusiv construirea, îmbunătățirea și extinderea acesteia, infrastructura pasivă în bandă largă și furnizarea accesului în banda largă, precum și soluții publice de e-guvernare	Da	
		sprijin pentru investiții în crearea, îmbunătățirea sau extinderea serviciilor locale de bază destinate populației rurale, inclusiv a celor de agrement și culturale, și a infrastructurii aferente	Da	
		investiții de uz public în infrastructura de agrement, în informarea turiștilor și în infrastructura turistică la scară mică	Da	
		sprijin pentru studii și investiții asociate cu întreținerea, refacerea și modernizarea patrimoniului cultural și natural al satelor, al peisajelor rurale și al siturilor de înaltă valoare naturală, inclusiv cu aspecte socio-economice conexe, precum și acțiuni de sensibilizare ecologică	Da	
		sprijin pentru investiții orientate spre transferul activităților și transformarea clădirilor sau a altor instalații aflate în interiorul lor în apropierea așezărilor rurale, în scopul îmbunătățirii calității vieții sau al creșterii performanței de mediu a așezării respective	Da	
alte	Da			

Măsură în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 1305/2013 sau cu Regulamentul (UE) nr. 1303/2013	Cod	Submăsură în scopul programării (dacă este cazul)	SCO (Da/Nu)	Observații
Articolul 21 investiții în dezvoltarea zonelor forestiere și ameliorarea viabilității pădurilor	8	sprijin pentru împădurire și crearea de suprafețe împădurite	Da	Cu excepția întreținerii
		sprijin pentru înființarea și întreținerea sistemelor agro-forestiere	Da	
		sprijin pentru prevenirea daunelor cauzate pădurilor de incendii, de dezastre naturale și de evenimente catastrofale	Da	
		sprijin pentru refacerea daunelor cauzate pădurilor de incendii, de dezastre naturale și de evenimente catastrofale	Da	
		sprijin pentru investiții în îmbunătățirea rezistenței și a valorii ecologice a ecosistemelor forestiere	Da	
		sprijin pentru investiții în tehnologii forestiere și în prelucrarea, în mobilizarea și în comercializarea produselor forestiere	Da	
Articolul 27 înființarea grupurilor și a organizațiilor de producători	9	înființarea de grupuri de producători și de organizații de producători din sectoarele agricol și silvic	Nu	
Articolul 28 agro-mediu și climă	10	plată pentru angajamente de agro-mediu și climatice	Nu	
Articolul 29 agricultură ecologică	11	sprijin pentru conservarea și pentru utilizarea și dezvoltarea durabilă a resurselor genetice în agricultură	Da	
		plată pentru adaptarea practicilor și a metodelor specifice agriculturii ecologice	Nu	
		plată pentru menținerea practicilor și a metodelor specifice agriculturii ecologice	Nu	
Articolul 30 plăți Natura 2000 și plăți legate de Directiva Cadru privind Apa	12	plăți compensatorii pentru zonele agricole Natura 2000 plăți compensatorii pentru zonele forestiere Natura 2000 plăți compensatorii pentru zonele agricole incluse în planurile de gestionare a bazinelor hidrografice	Nu Nu Nu	
Articolul 31 plăți către zonele afectate de constrângeri naturale specifice sau de alte tipuri de constrângeri	13	plăți compensatorii în zonele montane plăți compensatorii pentru alte zone afectate de constrângeri naturale semnificative plăți compensatorii pentru alte zone afectate de constrângeri specifice	Nu Nu Nu	
Articolul 33 bunăstarea animalelor	14	plăți pentru bunăstarea animalelor	Nu	

Măsură în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 1305/2013 sau cu Regulamentul (UE) nr. 1303/2013	Cod	Submăsură în scopul programării (dacă este cazul)	SCO (Da/Nu)	Observații
Articolul 34 servicii de silvomediu, servicii climatice și conservarea pădurilor	15	plăți pentru angajamente de silvomediu	Nu	
Articolul 35 cooperare	16	<p>sprijin pentru înființarea grupurilor operaționale din cadrul Parteneriatului European pentru Inovare privind productivitatea și durabilitatea agriculturii</p> <p>sprijin pentru proiecte-pilot și pentru dezvoltarea de noi produse, practici, procese și tehnologii</p> <p>cooperarea între mici operatori în ceea ce privește organizarea de procese de lucru comune și partajarea echipamentelor și a resurselor și pentru dezvoltarea și comercializarea de servicii turistice</p> <p>cooperare orizontală și verticală între actorii din lanțul de aprovizionare în vederea stabilirii de lanțuri scurte de aprovizionare și de piețe locale și a dezvoltării acestora și pentru activități de promovare pe plan local legate de dezvoltarea lanțurilor scurte de aprovizionare și a piețelor locale</p> <p>sprijin pentru acțiuni comune în scopul atenuării schimbărilor climatice sau al adaptării la acestea și pentru abordări comune privind proiectele de mediu și practicile ecologice în curs</p> <p>sprijin pentru cooperare între actorii din cadrul lanțurilor de aprovizionare în ceea ce privește furnizarea durabilă de biomasă, care să fie utilizată în scopul producerii de alimente și de energie și în cadrul proceselor industriale</p> <p>sprijin pentru strategii, altele decât cele de dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității</p> <p>sprijin pentru elaborarea de planuri de gestionare a pădurilor sau a unor instrumente echivalente</p> <p>sprijin pentru diversificarea activităților agricole în direcția activităților privind sănătatea, integrarea socială, agricultura sprijinită de comunitate și educația cu privire la mediu și alimentație</p> <p>altele</p>	<p>Da</p> <p>Da</p> <p>Da</p> <p>Da</p> <p>Da</p> <p>Da</p> <p>Da</p> <p>Da</p> <p>Da</p> <p>Da</p> <p>Da</p> <p>Da</p> <p>Da</p> <p>Da</p> <p>Da</p> <p>Da</p> <p>Da</p> <p>Da</p> <p>Da</p>	

Măsură în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 1305/2013 sau cu Regulamentul (UE) nr. 1303/2013	Cod	Submăsură în scopul programării (dacă este cazul)	SCO (Da/Nu)	Observații
Articolul 36	17	gestionarea riscurilor	Nu	Fără simplificare (numai costurile administrative aferente creării fondului mutual)
		prime plătite pentru asigurarea culturilor, a animalelor și a plantelor	Nu	
		fonduri mutuale pentru fenomenele climatice nefavorabile, bolile animalelor și ale plantelor, infestările cu dăunători și pentru incidente de mediu	Nu	
Articolul 40	18	instrumentul de stabilizare a veniturilor	Nu	
		finanțarea plăților directe naționale complementare pentru Croația	Nu	
Articolul 35	19	sprijin pentru pregătire	Da	
		sprijin pentru implementarea operațiunilor în cadrul strategiei DLRC	Da	
		pregătirea și implementarea activităților de cooperare ale grupului de acțiune locală	Da	
		sprijin pentru costuri de funcționare și de animare	Da	
Articolele 51-54	20	sprijin pentru asistență tehnică (alta decât rețeaua națională rurală)	Da	
		sprijin pentru crearea și exploatarea rețelei rurale naționale	Da	

CUM VĂ PUTEȚI PROCURA PUBLICAȚIILE UNIUNII EUROPENE?

Publicații gratuite:

- un singur exemplar: pe site-ul EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>);
- mai multe exemplare/postere/hărți:
de la reprezentanțele Uniunii Europene (http://ec.europa.eu/represent_ro.htm),
de la delegațiile din țările care nu sunt membre ale UE (http://eeas.europa.eu/delegations/index_ro.htm)
sau contactând rețeaua Europe Direct (http://europa.eu/europedirect/index_ro.htm)
la numărul 00 800 6 7 8 9 10 11 (gratuit în toată UE) (*).

(* Informațiile primite sunt gratuite, la fel ca și cea mai mare parte a apelurilor telefonice (unii operatori și unele cabine telefonice și hoteluri taxează totuși aceste apeluri).

Publicații contra cost:

- pe site-ul EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).

EGESIF_14-0017 – ORIENTĂRI PRIVIND OPȚIUNILE SIMPLIFICATE ÎN MATERIE DE COSTURI (SCOS) – FONDURILE STRUCTURALE ȘI DE INVESTIȚII EUROPENE (ESI)

În perioada de programare 2007-2013, utilizarea finanțării prin sume forfetare, a baremelor standard de costuri unitare și a sumelor forfetare – cunoscute sub denumirea de „opțiuni simplificate în materie de costuri” – a fost salutăată de părțile interesate ale FSE și FEDR ca modalitate de a reduce sarcina administrativă și erorile și de a sublinia suplimentar importanța realizărilor și a rezultatelor.

Documentul de față conține orientări tehnice și exemple privind cele trei tipuri de opțiuni simplificate în materie de costuri aplicabile tuturor fondurilor ESI în perioada de programare 2014-2020.

Pentru mai multe informații privind fondurile structurale și de investiții europene, accesați <http://ec.europa.eu/esif>

Puteți descărca publicațiile noastre sau vă puteți abona gratuit pe <http://ec.europa.eu/social/publications>

Dacă doriți să aflați periodic noutăți despre Direcția Generală Ocuparea Forței de Muncă, Afaceri Sociale și Incluziune, abonați-vă la buletinul de informare gratuit Europa socială pe <http://ec.europa.eu/social/e-newsletter>

 <https://www.facebook.com/socialeurope>

 https://twitter.com/EU_Social

